

MAGGI-ÍZESÍTŐ

MAGGI-kittintések: 4 nagydíj, 26 aranyérem, 6 díszoklevél, 5 tiszteletdíj. Hatszor versenyen kívül, többi között az 1889. és 1900-iki párisi világiállításon. (Maggi Gyula bírálótag).

páratlan a maga nemében és a régóta jól bevált eszköz, hogy gyenge levelesnek, mártásoknak, főzelékeknek stb. egy pillanat alatt meglepő jó és erőteljes ízt adhassunk. — Néhány csepp elegendő.
Kapható minden fűszerkereskedésben, csemege-üzletben és drogueriában.
Üvegecskékben 50 fillértől kezdve. — Eredeti üvegecskék legolcsóbban utántölthetnek.

Testesség, Kövértestűség.

Hogy nyúlánk legyünk a nélkül, hogy az egészségünknek ártson, használjunk a **Pilules Apollo-t**, mely tengeri növények alapján van előállítva és párisi orvosok által jóváhagyva.

E könnyen betartható gyógyszerrel elhajtja a túlságos embonpoint csálhatatlannal és biztosítja rövid idő alatt a **kövértestűség** gyógyulását mind a két nemnél.

Ez a títka minden elegáns hölgynek, ki nyúlánk és fiatalos alakját meg akarja őrizni. Egy üvegecske ára utastással együtt K 6.45 bérmentve, utánvételt K 6.75.

J. Ratié, Pharmaciein, 5, Passage Verdeau, Paris (9e).

Raktár Berlinben: **B. Hadra, gyógyszerész, Spandauerstrasse 77.**

Ausztria-Magyarországban: **Török József gyógyszerész, Budapest, Király-utca 12. 10467**

Legtökéletesebb arcztisztító és szőpítőszer a **KRIEGER-féle Akácia-eréme** 2 korona.

Akácia-puder 1 kor.

Akácia-szappan 1 kor.

Törv. védte. — Kapható gyógyszerárakban. Főraktár: Korona-gyógyár Budapest, Kálvin-tér. 10170

Grand Prix. Párisi világiállítás 1900

Kwizda-féle Restitutionsfluid es. és kir. mosdóvíz lovak számára. 40 és 60 liter használják az udvari paripa-istálló, valamint a nagyobb katonai és polgári istálló mint erősítő nagy fáradságnak elől és mint újraszó nagy fáradságnak. — tan, az inak merevségének stb. Képesít lezi a lóval kívülről teljesítőknek az időmunkát. Ara egy üvegecske K 2.80. — A Kwizda-féle Restitutionsfluid csak akkor valódi, ha fenti védjeggyel bír. Főraktár: **Török József gyógyszerész, Budapest, Király-utca 12 és Andrássy-út 26. sz.**

Kwizda Ferenc Ján. es. és kir. osztr.-magyar, román királyi és bulgáriai fejedelmi udvari szállító.

Kerületi gyógyszerész Kornetbúrgban, Bécs mellett. 7338

GERMANDRÉE PORHANYÓS ÁLLAPOTBAN és TABLETTÁKBAN

Francia szabadalom. A szépség títka. Ideális, fillátal feltétlenül tartós, egészséges és diszkrét. A Germandrée az arcbőrnek egészséges és üde színt ad.

1900 évi Párisi Világiállítás: **ARANYÉREM**

MIGNOT-BOUCHER, 19, Rue Vivienne, PARIS.

Kapható **Török József** gyógyszerárakban Budapesten.

Kerékpárosoknak fontos!

Kérjen ingyen és bérmentve nagy képes árjegyzékünket, mely csengőket, lámpákat, pneumatikot, nyergeket, tengelyeket, konzszokat, valamint elsőrangú kerékpárokat stb., stb. fele árakat tartalmaz.

BEIFELD GÁBOR és TÁRSA, Budapest, VIII. ker., József-körút 21.

Kérje csak a **Selle & Kary-féle FREDIN**

legjobb tisztítószer minden finom lábbeli számára. Sárga és fekete. Különösen ajánlható Box-calf, Ozean, Chevreau- és lakcipőkre.

Wien, XII/1.

Ha őszül a haja ne használjon mást, mint a **„STELLA“-HAJVIZET,** mert ez nem hajfestő, de oly vegyi összetételű szer, mely a haj eredeti színét adja vissza. **Üvegecske 2 K.**

ZOLTAN BELA gyógyszerárakban, Budapest, V/49, Szabadság-tér, Sótár-utca sarkán. 10380

Hazai gyártmány! **KLEINOSCHEG SEC**

UJDONSÁG! ELSŐ MINŐSÉGŰ PEZSGŐ.

KLEINOSCHEG TESTVÉREK csász. és kir. uvari szállító pezsgő pinczéi **BUDAFOK.** 10301

MATTONI-FÉLE GIESSHÜBLER TERMÉSZETES SAVANYÚ-VÍZ

Telefon 15-56.

Seffer Antal ipartelepe es angol sportjátékok gyári raktára Budapest, Károly-utca, boltszám 12 (Központi városház épület.)

Alapítotott 1872.

Law-Tennis labdák tucattja ftt 3.50től.

Law-Tennis középhalók drb. 3 fttől.

SZÁMTALAN UJ ANGOL-JÁTEKOKAT TARTALMAZÓ KÉPES ÁRJEGYZÉK kivánatra díjmentesen.

Law-Tennis ütők-darabja 3 fttől.

Law-Tennis kerítőháló, fetelekezetek gyara 1 mtr 6 bltől.

Law-Tennis Gázd. Kötélárak.

Függ.ágyak Fehér ruhaterítő kötelek Lóhalók Zsákok Halók. barni fűtő

Rozsnyói vasas-gyógyfürdő és hidegvizgyógyintézet

Rozsnyón (Gömörmegyében)

Vasas hidegvizgyógyfürdő, klimatikus gyógyhely. Fekszik 400 méternyire a tenger szine fölött; a szlek ellen teljesen védett, kies fekvésű csusoni völgyben, az 1290 mtr. magas Pozsáló v. Ökörhegy alján, a várostól 20 percznyire. Formentes levegő, gondozott sétányok, villamos világítás, feltűnően olcsó árak; vasuti, posta- és távírda-állomás; a várossal telefonösszeköttetés. 10471

Elő- és utóidényben 30% engedmény.

Nagy kirándulóhelyek: Dobosai jégbarlang, Aggteleki csepkköbarlang, Szédelő-völgy, Krasznahorkai vár stb. Prospektussal és felvilágosítással készséggel szolgál.

A fürdőigazgatóság.

Dr. Hajosi Sándor fürdőorvos. **Feymann László** fürdőigazgató.

Egy kísérlet elegendő annak igazolására, hogy az arc és kéz ápolására, szeplők, májfoltok, pattanások, kiütések ellen a már általánosan elterjedt **Korányi-féle** 10363

kámforos arcz-krém hatásában föltűnőhatatlan. Zsirtalan, napra is alkalmazható. **Egy tégely ára 1 korona, 6 tégelyt bérmentve küld.**

Korányi Imre «Kigyóhoz címzett» gyógyszerárak Nyíregyházán.

Császárfürdő BUDAPESTEN 1013

téli és nyári gyógyhely.

Előrangú. E kénesvízi gyógyfürdő, páratlan gőzfürdővel és legmodernebb iszapfürdőkkel pompás ásványvíz uszodával, hő- és kádfürdőkkel. Prospektus ingyen bérmentve.

TÁTRA-FÜRED

A Magas Tátra legnagyobb klimatikus gyógyhelye 1020 méter magasságban. 400 szoba. Vizgyógyintézet. Az új «Nagy-szálló» 120 elsőrendű szobával egész éven át nyitva. Villamos világítás. Központi fűtés. Penzió-rendszer. Villamos kocsiközlekedés Poprád-Felkáról. Fürdőleírását kivánatra küld.

A fürdőigazgatóság.

24. SZ. 1904. (51. ÉVFOLYAM.) SZERKESZTŐ: **NAGY MIKLÓS.** FŐMUNKATÁRS: **MIKSZÁTH KÁLMÁN.** BUDAPEST, JUNIUS 12.

Előfizetési feltételek: **VASÁRNAPI UJSÁG** és **POLITIKAI UJDONSÁGOK** (a Világiállítással együtt) egész évre 24 korona, félévre 12. Csupán a **VASÁRNAPI UJSÁG** félévre 8. **A POLITIKAI UJDONSÁGOK** (a Világiállítással) egész évre 10 korona, félévre 5. KISIRÁDI előfizetéseiben a postafiz megvásárolható a postafiz megvásárolható.

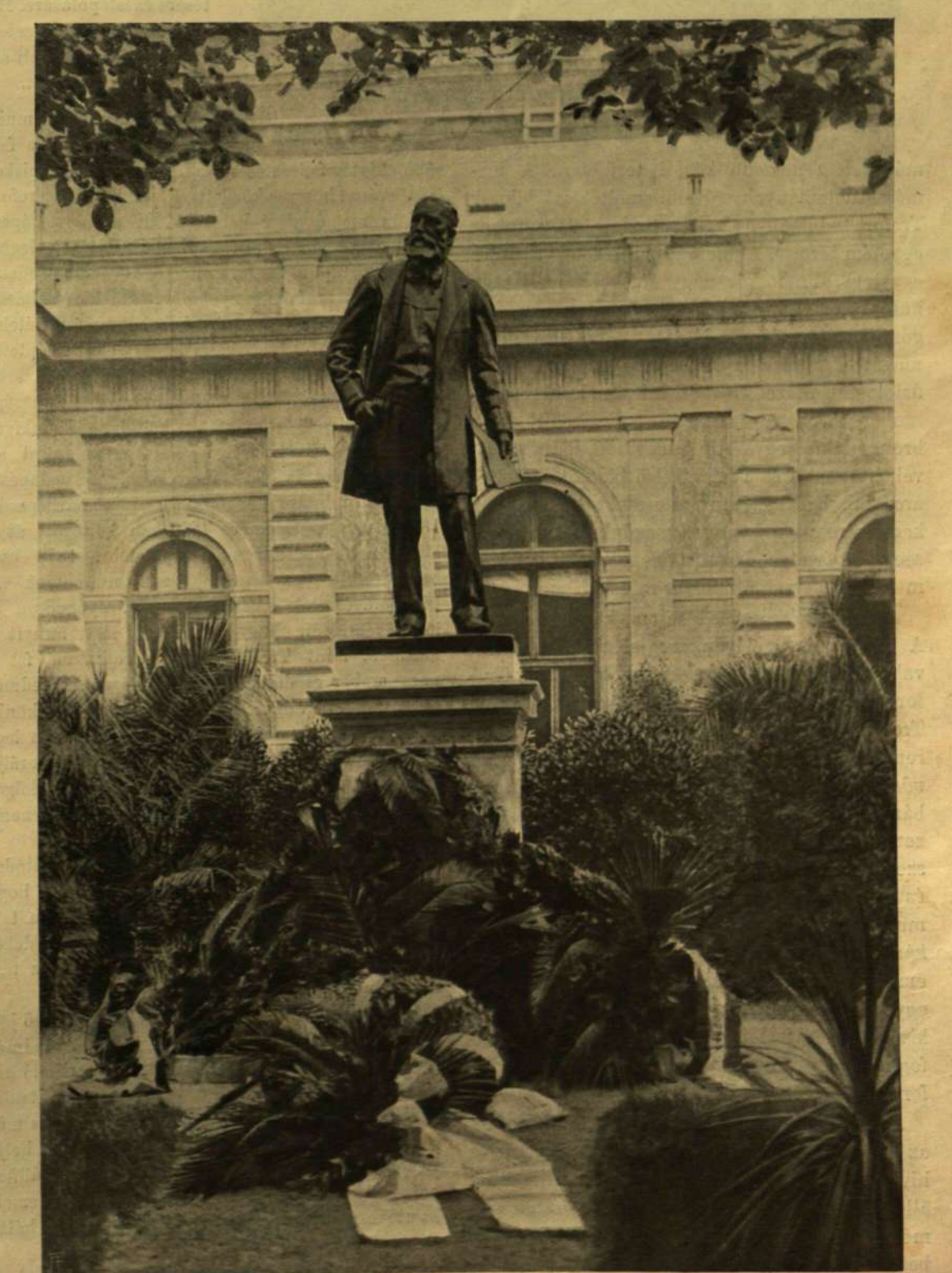
TREFORT ÁGOSTON EMLÉKSZOBRA.

RÖVID IDŐ MULVA tizenhat éve lesz, hogy Trefort Ágoston, Magyarországnak a kiegyezés óta harmadik vallás és közoktatásügyi minisztere meghalt. Emlékezete azonban ma is él azoknak lelkében, a kik hosszú és eredményes pályafutásának tanúi voltak s a kik méltányolni tudják a magyar művelődés ügyében kifejtett gyümölcsöző munkásságát. A negyvenes évek nagy nemzedékének egyik jelese volt ő; mint ifju lelke egész hevével, széleskörű és komoly képzettsége erejével küzdött azok táborában, a kik az intézményeiben elavult, társadalmi és gazdasági életében fejletlen, művelődésében elmaradt nemzetet minden téren modern állammá igyekeztek újjászervezni. E korszak eszméi és főrekrvési hatották át lelkét, s ezek irányították későbbi munkásságát, midőn a forradalom és az abszolút korszak által rákényszerített hosszás szünetelés után ő is rálephetett újra a cselekvés terére. A kiegyezés körüli hosszás politikai eszmecserekből, a lendületnek indult politikai és társadalmi életben ott küzdött tollával s a társadalom irányításában benső barátja, báró Eötvös József oldalán, a kihez az egyéni rokonszenven, a közös célok s a rokoni kötelék fűzte soha meg nem lazult szálakkal.

segletek iránti fogékonysága tették lehetővé, hogy sok és nagy dolgot alkotasson.

Hogy emléke élénken él még a magyar művelődés vezérfőirainak emlékeztében, bizonyossá

volt ennek az a bár csendben, zajtalanul lefolyt, de igazi melegségtől áthatott, szép ünnepély, melylyel június 5-ikén délben leleplezték Trefort Ágoston emléksobrát az egyetem és

TREFORT ÁGOSTON SZOBRA BUDAPESTEN. — Strobl Alajos szoborműve.

Hogy különben Togo ilyen sikert mutathat fel, abban nagy része van *Itónak*, a haditengerészet főnökének, a ki ezen állásában mindent elkövetett a japán hajóhad szaporítására és a hajók legénységének kiképzésére úgy, hogy most az európai szakértők is elsőrendűnek mondják a japán haditengerészetet.

Meglehetősen hálátlan feladat jutott a japán tengerészet egyik kiváló vezérének, *Kamimura* altengernagynak, a ki a háború kitörése óta azzal van elfoglalva, hogy a vladivosztkoi orosz hajórajt őrizze, nehogy a kikötőből kitérve, megmeneküljön, vagy a japán kereskedelmi hajókban kárt tegyen. Egy ködös időben sikerült e hajóhadnak kitérni, s két japán szállító hajót megsemmisíteni, a nélkül hogy a *Kamimura* sokkal nagyobb hadereje észrevehetné volna. Azóta megint ott rejtőzik az orosz hajóraj vladivosztkoi erődének védelme alatt s *Kamimura* folytathatja tovább a fárasztó megfigyelést.

A Jalu folyó melletti győzelmes csata hőse *Kuroki* tábornok, a ki mosti hadseregével szemközt áll a *Kuropatkin* által vezetett fő orosz sereggel. A jalu csata alkalmával, az európai

támadásokat vezette, míg nem a legutóbbi támadás alkalmával maga is hősi halált halt. Togo azt jelentette róla, hogy soha nála vitézebb és hívebb ember nem volt a világon. A parlament

Jamagata japán fővezér.

Kuroki japán tábornok.

Togo japán tengernagy.

Oku báró japán tábornok.

Ito márkai, a japán haditengerészet főnöke.

Kamimura japán altengernagy.

Uchtomskij herceg orosz altengernagy.

Szaszulics orosz tábornok.

Szacharov, orosz tengerészügyi miniszter.

szakértők szerint is nagyon kiváló hadvezérnek bizonyult. *Kuroki* jelenleg hatvankét éves s különben arról is nevezetes, hogy igen nagy természetű ember, a mi az apró japánok közt ritkaság számba megy.

Nagyon jeles vezérnek bizonyult *Oku* tábornok is, a ki *Kinonunál* a legszebb, de egyszerűsége legvéresebb győzelmek egyikét aratta, a melyek a háború újabb történetében ismeretesek. Ő fogja vezetni *Port-Artur* ostromát is, a mihez már erősen készülődik. Okuról azt mondják, hogy roppant testi erejű ember.

Eddig *Kuroki* és *Oku* önállóan működtek seregeikkel, hanem a mint az orosz fővezér, *Kuropatkin* látszólag közjük akarta magát ékelni, szükségessé vált egy fővezér kinevezése is. S e fontos állásra *Jamagatát*, szemelték ki, a kit a mikadó egyszersmint alkirályi méltósággal is felruházott. *Jamagata* ósrégi főuri családból származik s a *Khina* ellen viselt háborúban nagyon kitüntette magát. Tekintélye a hadseregben rendkívül nagy s őt tartják a legelső sztrategák egyikének. Most különben már 70 éves, de azért igen mozgékony és erőteljes férfi.

Nemzeti hősként ünneplik Japánban *Hiroze* kapitányt, a ki az ismeretes éjjeli torpedó-

Hiroze japán kapitány.
AZ OROSZ-JAPÁN HÁBORÚ SZEREPLŐI.

ülésében is kegyelettel emlékeztek meg a hősről, összeronsolt holttestének csak egyes részeit tudták összeszedni s ezeket nagy ünnepélytel temették el Tokióban.

Az orosz vezérek közül sokat emlegették mostanában hercege *Uchtomskij* altengernagyot, a ki *Makarov* halála után a *port-arturi* hajóhad vezetését átvette. De nem soká viselte a terhes állást, mert csakhamar maga *Alexejev* vette át a főparancsnokságot, melyet megint *Witthöft* altengernagyról ruházott. *Uchtomskij* pedig különös hírek kezdtek keringeni, nevezetesen, hogy árulót lett s ő robbantotta fel a «*Petropavlovsk*»-ot is, a miért állítólag halálra ítélték s ki is végezték *Port-Artur*-ban. Ez mind csak üres híresztelés volt s hamar cáfolatra talált, midőn *Uchtomskij* egyszer csak megjelent *Szent-Pétervárot*, hova pihenni tért, mert idegeit a háború izgalmi teljesen tönkretették.

Nagyon nehéz feladat jutott *Szacharov* tengernagynak, ki most tengerészeti miniszter. Az orosz hajóhad legjobb hajói végveszélyben forognak *Port-Artur*-nál, és az európai hajók nem indulhatnak segítségül, mert máig sincsenek harcra képes állapotban s mire Kelet-Ázsiába juthatnának, már akkorára nagy valószínűséggel elesik *Port-Artur*, a másik orosz kikötő,

A VÉN GAZEMBER.

Elbeszélés. (Folytatás.)

Írta Mikszáth Kálmán.

Borly egyenest a fiskálisok asztalának tartott s csak úgy találokra a «*Galgavölgy*» szerkesztőjét szemelte ki magának.

— Egy szóra kérem, uram.

— Parancsoljon.

— Én Borly főhadnagy vagyok; egy kis affairom támadt, melynek azonnal vége lesz, úgy hogy egy óra múlva csendesen lefekhetünk (most tízenegy óra van), legyen ön segédem.

«*Galgavölgy*» rettenetes ura, ki nem hajlik meg a hatalmasok előtt s retentő ostora a hadseregnek, alázatosan meghajolt.

— Nagyon szívesen, főhadnagy úr.

Ünnepélyes, méltóságteljes arcot vágott és a sétabotját kereste. A fizetőpinczér lihegve szaladt oda, de *Galgavölgy* csak a kezével intett főségesen:

— Most nem érek rá. Irja fel!

— Bocsássa meg, ha alkalmatlanságot szerzem, — szölt Borly, — de bizalom volt önhöz.

— Ön valóban éles szemű férfi, főhadnagy úr, nem esoda, hogy erről az oldalról olvastam és irtam önről a legközelebbi hadjártok idejéből egy kedves és vitézi dolgot, de ön most se tévedett, megtalálta a célra alkalmas gentlemant. E városkában rég ideje az én vállamon nyugosznak az úgynevezett lovagiassági ügyek. Mielőtt ide jöttem volna, a becsületről alig vol-

A SZIGET ALSÓ RÉSE AZ ÜNNEPÉLY ALKALMÁVAL.

Pártfogói hangon szólította oda s olyan modorban tudatta vele a segédkezési szerepet, mintha egy dominiumba ültetné be. Hamar rendben voltak és elindulhattak az akácsoz felé. Az apáczaasszonyok órája a zárda tornyán épen tízenegyét ütött. Csendes, hűs szél fujdogált,

— Brivinszky kapitány. Ösmerik az urak?
— Oh, hogyne. Mint a rossz pénz. Gazdag birtokos itt a közelben. Arról nevezetes, hogy egyszer a három feleségével whistezett együtt.
— Úgy látszik, szeret házasodni, — jegyezte meg a gyermek főhadnagy.

JÓZSEF FŐHERCEG SÁTORA.

JÓZSEF FŐHERCEG A KÖZÖNSÉG KÖZT.

tak az itteni embereknek fogalmaik. Ah, mi volt itt azelőtt!

— Igen lekötelezne ön, ha még valakit megnyerhetne ügyünknek a jelenlévő urak közül.

— Nagyon helyesen. Barátom, Gyengő István ügyvéd épen jó lesz. Gyere csak ide, Pista!

szénaillatot hozva a frissen kaszált rétek felől. Különben esendes volt minden s egy emberi lélek sem járt közelben.

— Még egy kicsinyt sétálhatunk is, míg az ellenfél megjön.

— Ki lesz az ellenfél?

— Különben nem rossz ember, — folytatta a szerkesztő, — csak azt veszik neki rossz néven, hogy a mostani felesége vagyonából él.

— Még csunyább volna, — mosolygott a főhadnagy, — ha az azelőtti felesége vagyonából élne a mostanival.

— Nem vennék azt rossz néven, — szölt közbe Gyengő ügyvéd, — inkább azt kifogásolják, hogy a felesége nem szép módon szerzte pénzt, melyen a birtokot vette.

— És mivel szerzte?

— Virágokat árult Törökországban.

— No, azt nem lehet épen rút foglalkozásnak tartani.

— Eleven virágokat, főhadnagy úr.

Telt az idő, kétszer is körüljárták a kis akácsozot, melyet a balga gőg «városi parknak» keresztelt, találtak is egy tisztást, a hol pompásan lehet verekedni, de csak nem jött az ellenfél, az óra a felet ütötte és még se jött.

— Pedig nekem korán reggel mennem kell, — türelmetlenkedett a főhadnagy.

— Tudom, — szölt az ügyvéd — ön temetésre siet, de az csak délután lesz.

— Ugy, de nekem ott funkcióm van.

— Nekem is, — felelte az ügyvéd.

— Hogy-hogy?

— A megboldogult öreg úr én réam bízta a végrendeletét.

— Régen?

A TOMBOLA SÁTOR.

A MARGITSZIGETI RÓZSA-ÜNNEPÉLYRŐL.

— Vagy három év előtt hozta hozzám lepecsételve, holnap fogjuk felbontani.

— Tehát nem tudja, mi van benne?
— Nem közölte velem.

E pillanatban léptek hallatszottak a vendéglő felől és beszélgetés nesze.

— Hop, hop! — jelezte «Galgavölgy» szerkesztője az irányt, a melyben vannak, miközben érdekes történetekkel mulattatta a helyi hirlap kalandos multjából. Hogyan keletkezett első párba? Egy elite-bálon vett részt, a honnan elküldte a hölgyek névsorát a segédjének, hogy késő este még a nyomdába adhassa. Sietve vette papírosra a tudósítást, milyen volt a dekoráció, a buffet, a zene, a hangulat s kik voltak a legszebbek, Szabó Ilonka, Brányi Vilma és Sipeky Mária, — tehetsz vele, a mit akarsz. Ez a «tehetsz vele, a mit akarsz» a segédjének szólt, hogy fésülje meg, cizozomázza fel a szokásos frázisokkal a tudósítást, kurtítsa, tóltítsa, a hogy tetszik, de a marha leadta a hevenyészve írt sorokat a magok nyersségében és most már egyenesen Sipeky kisasszonyra vonatkozott, hogy tehetsz vele, a mit akarsz, a mit zokon vettek az udvarlói és kihívták. Az egyik Seladonnak belelőtt a lábába és még most is sántít, de még most se vette el.

Megzörrentek a galyak és előbukkantak az alakok: Litmaneck, Brivinszky, egy új tiszt, egy katonadoktor és tiszt szolga, a ki műszereket és kardokat hozott.

Némán üdvözölték egymást, mire a segédek félre vonultak tanácskozni s aztán közölték a föltételeket, hogy tekintve a sértés csekélységét, a párba első vére megy.

Litmaneck felállította a feleket, aztán így szólt:

— Béküljenek ki, uraim, hiszen sértés voltaképpen nem is történt.

Brivinszky a fejét rázta.

— En garde! — kiáltá most Litmaneck.

Egy vaczkából fölvert nyúl egyenesen nekik iramodott és a Brivinszky lába között futott el.

— No nézd, még ez is mit mer. Szemtelen egy állat!

— Rosz omen, — dűnyögte Gyengő.

— Rajta! — vezényelt Litmaneck.

A két hajlékony penge összecsapott, mintha két sziszegő kigyó nyelve érne össze. Az óriás Brivinszky hevesen rohanta meg a kis főhadnagyot, olyan csapásokat mérve rá, hogy iszonyat, de Borly ügyes és nyugodt, nem támad, kiméli erejét és kiparirozza a vágásokat. Mintha az egymás gondolatját tudná a két kard s nem is az első vér a férfitesteken volna a fő cél,

Gróf Almásy Györgyné, Zichy Zenke grófnő.

Bayer Béláné.

A MARGITSZIGETI RÓZSAÜNNEP ELNÖKNŐI.

hanem az első hét-nyolez szikra, melyet egymásból csal ki a két összeütő aczél. Szikra már kihasadt kilencz is, a két kard szisszen, csattan, lesiklik egyik a másiktól s «Halt»-ot kiált Litmaneck, keresi az első vért a holdvilágnál, de még mindig nincsen. Csóválja a fejét Litmaneck. Ez egyszer kemény gyerekre akadt Brivinszky.

Megint összecsapnak, szuszog, fuj Brivinszky mint a duda, emelgeti a mellét a düh meg a szégyen. No nézd, a nyálás kölyköt, milyen nehéz elbánni vele; rezgeti kardját arabs módra, hogy ha levág, ne a tompa lapjával találjon, előszedi a cselvágásait, a Villenois-féle tereztet, a Colesseti suhogót, melyet vérhozósnak is neveznek az olasz mesterek. Mind nem ér semmit, a vágást mindenütt felfogta Borly könnyedén, játszva, minden fáradság nélkül, a mit

úgy lehetne csak szavakban kifejezni, hogy kardjába öltözik, azaz kardjából pánczélruhát támaszt maga körül, néha szinte meginog, hátatántorodik a súlyos vágástól. Huh, csikorogatta a fogait Brivinszky. Két egyenlő részre hasítom a fejedet. No most, no most, és villan, lecsap a fényes aczél egyenesen a fejének. Fentartja Borly, s abban a pillanatban alulról fölfelé vág az óriás jobb hónaljába s vérsugár szökik fel, aláhanyatlik a Brivinszky karja, fölördít, mint a megsebzett bika. Halt! kiáltják a segédek. De ha nem kiáltanak is, vége van s a kard kihull erőltlen kezeiből.

A katonarvors odagrik.
— Sapristi, ez veszedelmes vágás!
Borly sipkájához emeli a kezét.
— Igen sajnálom, kapitány úr.
— Paja krev (kutyavér) — morogja a lengyel elszontyolodva. — Mi lesz belőlem? Mi lesz a másik párbaajomból?

— Az ördögbe is, — vág közbe Litmaneck, — hadd menjen valaki vissza a vendéglőbe és mondja meg Inokay bárónak, hogy vis major jött közbe, hogy a reggeli párbaaj elmarad; — milyen határidőt tegyünk doktor?

— Nem tudom, — felelte a doktor sötétén, — mindenek előtt egy hordágyra lenne szükség. Így végződött a Brivinszky-Borly párbaaj. Borly megköszönte segédei fáradságát s szobájába vonulhatott lefeküdni, de alig bogozódott első álma, ajtókopogtatásra ébredt fel. Ki az, mi az? De senki sem felelt, mert nem az ő ajtaján kopogtattak, hanem a szomszéd utasán. A szomszéd is felriadt s hallani lehetett, hogy ő is kérdezi, ki az? Litmaneck főhadnagy, halatszott tisztán a folyosó felül. Aha! Tehát az én Litmaneckem van itt.

Kis vártatva fölkel a szomszéd szoba lakója, bebecsátotta a kopogtatót és a vékony falon át hallani lehetett némelyeket a beszélgetésből és látni a gyertyavilágosságot az oda szolgáló ajtó hasadékain át.

— Hogy nem lesz meg a párbaaj, mondja ön, — kérde egy álmos hang. — Hát mi történt?

— Egy másik párbaaj volt az imént és az ön ellenfele megsebesült.

— E szerint el lesz halasztva.
— Az Isten tudja, — hangzott a Litmaneck szava, — nem lesz annak, a hogy én nézem, a kezében se pisztoly, se kard többé.

— Micsoda? Anyyira megsebesült volna.
— A jobb hóna alatt kapott egy vágást fölfelé, mindjárt leesett a karja, az ér is át van vágva.

Laczi szive nyugtalanul kezdett dobogni, felült az ágyában, fejét félkönyökére hajtva.

— És ki vágta meg? — kérde a szomszéd szoba tulajdonosa, a kinek a hangjában lassan-lassan felösmerte az Inokay báróét.

— Egy gyerkőc. Valami Borly főhadnagy.
— Borly főhadnagy? Hát itt van? Igaz, persze. De hisz ez nagyon érdeke. És hogy keletkezett ez a párbaaj?

— Az étteremben vacsorált s Brivinszky őt szólította fel első ízben, hogy őnt kihívja, báró úr, s ő megtagadta.

— Hiszen oka volt nem párbajozni. A nagyapja temetésére jött haza.

— Igaz, ez elég ok lett volna, de eleinte váltalta és csak mikor őnt megnevezte, hátrált meg.

— Mit mondott?
— Nem adott magyarázatot. Egyszerűen nem vállalta. Különbön mondhatom, helyes egy fiú.

Még sokáig diskuráltak, hallotta félálomban, aztán csak reggel ébredt fel s miután a Nr 8-ban fekvő kapitány hogyléte felől tudakozódott, (bár annak 39 fokos láza volt) gyorsan dolgai után látott, és már kilencz órára otthon volt Sulyomban a koporsóval, szemfedővel, viaszgyertyákkal.

(Folytatása következik.)

BOLDOGSÁG.

(A magyarbéli parkban 1904. május.)

Kergetjük a boldogságot,
De az, mint a délibáb,
Mikor már elérni véljük,
Csalogatva leng tovább.

A jövőre új légréát
Új vágyakkal építünk,
De a remény befárad
S elfárad gyötört szívünk.

Im' a sűrű lombos fákon
Fálmile szól, gerle bűg,
Kis fészékben meghuzódik,
Mikor a szél zúgva zúg.

Ott szerelem s béke várja,
Nyugodtan gyönyörködik,
Míg felette hű dajkája,
A természet örökdiik.

A közeli palotába
Dehogy szállna, óh dehogy!
Akkor sem, ha már a lomb hull
S a nap meleg fénye fogy.

Mintha tudná s érzene, hogy
Bár csillogó, szép hely ez:
Ámde ott a szabadságnak,
Boldogságnak vége lesz.

Lévay József.

SZÖKE KIS LEÁNYKÁM...

Szöke kis leánykám nagy beteg,
Éjjel-nappal érte reszketek;
Simogatva selyem lány haját,
Lesem minden vágyát, óhaját.

Oh, de semmi sem kell most neki,
Még a bábuját is megveti.
Mozdulatlan fekszik s úgy pihen
Gyolcsos ágya hús redőiben.

Az a máskor beszédes ajak
Most fáradt madárként hallgatag
S láz piros rózsái nyílnak ott,
Arecán, hol a pajzán kedv lakott.

Rám sem ismer — égi, jó Atyám!
A neved' örökre áldanám,
Csak ha buzaszínű, nagy szemű
Mosolygva rám tekintene.

E törekeny, gyenge lilium
Hervadását nézni nem bírom
S leborulva, mint oltár előtt,
Csökölöm a drága szenvedőt...

Apor László.

EGY MŰVÉSZ CSALÁD.

A magyar színészet történetében sok példa mutatja a tehetségnek átöröklését ivadékról-ivadékra. Szembeszökő bizonyíték erre a *Bognár*-család is, melynek számos tagja tépdeste babérait a művészet ligeteiben és melyet egy szomorú alkalom, *Balázs-né-Bognár* Vilma elhunytá ismét emlegettetett tette.

Ezt a kitünő énekesnőt az ifjabb színházjáró közönség legfeljebb ha a nevérol és énektanár-női minőségében, hallomásból ismeri, hiszen olyan régóta visszavonult már a színpadról, a melyre annyiszor hangzott fel hozzá a közönség zúgó tapsvihara.

Sok szomorúság, sok csapás érte fiatal korában *Balázs-né-Bognár* Vilmát, kinek túlértékény lelkülete és könnyen sebezhető szive nem talált kárpótlást a színpadi dicsőségben a magánélet keserveivel szemben.

Ő nem olyan volt, mint legtöbb pályatársa, kik a színpadra lépve, mintegy megittasulva ama bűvös levegőtől, felejtnek mindent, a mi a színpadon kívül él és történik, s a kiknek sebeit a színészi siker begyógyítja, a kiknek akaraterejét, becsúgyát, dicsőségsszomját a megpróbáltatások edzik és fokozzák.

Nagyon is könnyen csüggedett: ellenséget látott mindenkiiben, még — tükrében is; nem bízott senkiben, legkevésbé önmagában. Ez volt tragédiájának legfőbb oka.

Pedig a színház arnyékában, a Nemzeti Színház levegőjében nőtt fel, s még se tudta a könnyűvért színész nép derűs életfilozófiáját magába szívni!

Atyja, *Bognár* Ignác, nagytehetségű, érdekes pályafutású ember volt. A somogy megyei Csepregen született 1811-ben, gimnáziumot végzett és zongoramester lett, de mivel ritka szép tenorhangja volt, csakhamar felcsapott énekesnek és már 1833-ban — mint huszonkét éves fiatal ember — a bécsi udvari operaház tagja lett.

Bécsből két év múlva a kóburg-góthai színház első énekes színészének szerződött. Ez volt pályájának legfényesebb korszaka. Nemesak a színpadon, hanem az életben is megbecsülték s Albert herceg, Viktória angol királynő későbbi férje, személyes barátságával is megtisztelt. Énekelni és zongorázni tanította a herceget, de a lezkeorákon kívül is sok időt töltöttek együtt kedélyes beszélgetésben.

Szive azonban visszavágyott hazájába s 1839-ben Pestre szerződött a Nemzeti Színházhoz, de itt se volt maradása; egy év múlva Brunnbe, majd Innsbruckba ment.

Csak 1847-ben telepedett meg végleg idehaza. Ekkor már hangjának éreze megkopott, ezért magánszerepekben nem igen működhetett, s így a Nemzeti Színház énekkarának s a színműzene vezetését vette át, míg 1862-ben nyugdíjba lépett s zeneoktatással és zeneszerzéssel foglalkozott.

Bognár Ignác szerzeményeinek száma rengeteg. A Nemzeti Múzeum őrzi több százra menő dalának és karénekének kötetét, ő írta a «Tudor Mária» című dalmű és a «Fogadott leány» című víg opera zenéjét. Az előbbi 1856-ban, utóbbi 1862-ben adták elő a Nemzeti Színházban. Ezeken kívül 32 népszínműhöz írt és gyűjtött zenét s több énekgyűjteményt is szerkesztett.

Azok, a kiknek hivatása a magyar zene apó-lása, nemes feladatot teljesítenének, ha e régi, érdemes magyar zeneszerző műveit áttanulmányoznak és a legbecsebbeket az utókor számára új kiadásban hozzáférhetővé tennék.

Bognár Ignác 1883 november havában halt meg. Két házasságából négy leánygyermeket hagyott hátra, s mind a négyüket nagy művészi tehetséggel áldotta meg a természet.

Első házasságából 1840 március 4-én Góthában született *Bognár* Friderika, a német színészetnek egyik ragyogó csillaga. Német anyától, Németországban születve, neveltetve, a magyarsághoz csak származásának kötelékei fűzik.

Bognár Friderika Münchenben tanult s első sikereit Zürichben aratta, majd a Majna melletti Frankfurthban, később Hamburgban szerepelt, míg Laube hívására a bécsi Burgtheaterhez szerződött, a hol európai híri drámai színésznővé fejlődött és 1873-ig működött.

Ő is érzékeny természetű lévén, valami kulisszafondorkodás miatt annyira elkedvetlenedett, hogy hirneve delelőjén megvált a színpadtól, s még nyugdíjégyéneiről is lemondva, csendes visszavonultságban él az osztrák császárvárosban.

A másik *Bognár*-leány — *Henriette* — a frankfurti színház kiváló tagja volt, de nem sokáig. Művészetével és szépségével meghódította a dűsgazdag báró *Erlanger* Viktort, a ki feleségül vette és örökre elvonta a színpadtól.

Bognár Ignácnak második házasságából szintén két leánya született: *Adél* és *Vilma*. Mind a kettő szívetel-jelekkel magyar nő; lelkes honleány, és a mellett, hogy kiváló művészi tehetségek, mind a kettő a legnemesebb értelemben vett nőiség mintaképe.

A *Bognár* nővérek gyermekeiket úgyiszlán a Nemzeti Színház udvarán töltötték el. Onnan hívták be őket, a mikor «Normát» adták, hogy Hollós Kornélia mint Norma kézen fogva, gyermekei gyanánt vezesse a színpadra őket.

Nagyon hamar, még rövid-szoknyás kis lány korukban játszottak kisebb-nagyobb szerepeket: drámában, népszínműben s az akkori vegyes műsor szerint operettben is, össze-vissza.

Bognár Adél első nagy szerepe a «Jól örzött leány» volt, s bár csengő szép hangja miatt operettben és operában is foglalkoztatták, gyönyörű színpadi megjelenése, szenvedélyes temperamentuma, hangzatos beszélő organuma és rendkívüli színjátszó képessége a drámai szerepkörre utalták, a hol az akkoriban ünnepelet Felekíné mellett is feltűnt.

A magyar színészet pótolhatatlan kárára, de az ő boldogságára, *Vaszi* Vilma Vasul, jelenleg kuriai bíró, még hajdonkora küszöbén nőtt vette s ezzel vége szakadt színpadi pályájának. Gyermekeire úgyiszlán hatványozottan szállt át a családi művésztör.

A *Vaszi* Vilma-család körében, akár a fővárosi elegáns lakásban, akár szűkbejű kedves nyaralójukban tartózkodtak, soha sem szűntelt az ének és a zene. A család fő és szeretetreméltó neje csak műértőket, műkedvelőket, művészeket vonzottak maguk köré.

Ebben a légkörben nőttek föl a szép, értelmes, tehetséges gyermekek. Csoda-e, hogy mind-egyikben visszhangra ébredt az anyjuk és nagyatjuk művészet?

Vaszi Vilma *Olga*, a zeneakadémián Liszt Ferencz kedvencz növendéke, kitünő zongoraművésznővé fejlődött s nyilvánosan is sok taposot aratott, a mig dr. *Wein* Manó nevéje nem lett; *Vaszi* Vilma *Adél* szép sopráhangját és énekművészetét nemcsak hangversenyeken hanem az Operaházban is élvezettel hallgatta a közönség, — de nem sokáig, mert ma *Bernhardt* Lajosné és — úgy mondja — teljesen lemondott a művészi pályáról. Így gondolkozik a harmadik nővér, *Alvine* is, a ki — mielőtt dr. *Bogdanovics* Milosné lett, — szintén sokszor keltette tapsra a hangversenyközönséget szép énekével.

Csak a negyedik testvér: ifjabb *Vaszi* Vilma *Vasul* maradt hű a művészetnek; de ő sem idehaza, hanem Amerikában működik, a színpadon hallatva nagyterjedelmű, kellemesen csengő, erős tenor-hangját.

A fiatal *Vaszi* Vilma csak néhány évvel ezelőtt hajózott át az Újvilágra. Akkor még angolul se beszélt, a zenében járatlan volt és hangját se fejlesztette ki. De öröklött tehetségétől ösztönözve, addig nem volt nyugta, a mig odaát a művészetben anynyira nem képezte ki magát, hogy ma már Amerika legkedveltebb művészei között emlegetik nevét és az Egyesült-Államokban, úgyszintén Dél-Amerikában is megforduló elsőrendű staggione-társulatok szerencsésüknek tartják, ha tagjaik közé számíthatják.

Most, a mikor azt olvasom, hogy Mader Raoul külföldre utazott tenoristát keresni, önkéntelenül az a kérdés tolokodik a tollam alá:

JÁTSZÓ GYERMEKEK.

RÓZSÁS SÁTOR.

A MARGITSZIGETI RÓZSA-ÜNNEPRŐL.

BOGNÁR FRIDERIKA

BOGNÁR VILMA A 70-ES ÉVEKBEK.

BOGNÁR ADÉL, VASZILJEVICS VAZULNÉ

Miért várunk, míg az unoka is, úgy mint a nagyapa, elkoptatja hangját a külföldön, hogy nekünk már csak a romja maradjon meg? A sok drágán fizetett idegen énekes helyett nem lehetne inkább ezt a magyar művészt hazahívni?

Visszatérve a Bogнар-tesztvérekhez. — *Vilmával*, a kivel kezdtem, fejezem be a művész-család ismertetését.

Bognár Vilma 1846-ban született Pesten és még alig volt 15 éves, a mikor Szigligeti «Csikós»-ában, mint Rózsai, olyan tetszéssel játszott a Nemzeti Színházban, hogy azonnal szerződött népszínművészként. Eleinte évi szerény 360 frt fizetéssel, mely azonban már 1861-ben 1000 frtra, a következő évben 1440 frtra emelkedett. Később azután áttért az operára s első sikerét Offenbach «Fortunio dala» című, annak idején igen kedvelt vig operájában aratta.

Ebben az évben, 1862-ben lett *Balázs Sándor* szellemes novellairól nevére, kivel pár hó múlva Milanóba ment Lampertitől tanulni. Hazajövet még 1867-ig maradt a Nemzeti Színház kötelékében, s ezen év március 28-án búcsúzott el a «Szevillai borbély» Rozina szerepében.

Ezután Bécsbe ment, hogy Salvi Mátétól, az udvari opera igazgatójától tanuljon, majd a hannoverai udvari színházhoz szerződött s olyan ünnepeket látott, hogy rövid idő múlva egész Németországot s Hollandot beszárnyalta a híre: Hamburg, Bréma, Köln, Aachen, Braunschweig, Göttinga, Lipse, Amszterdam, Rotterdam közönségét elragadta művészetével, a leidai «Sempre crescendo» zenei társaságnak ő lett az első idegen tagja; Hágában a hollandi király dícsérettel halmozta el s értékes karperecczel ajándékozta meg; Berlinben háromszor vendégszerelt és I. Vilmos király (a későbbi császár) a színpadon kereste fel, hogy üdvözölje. De talán a legnagyobb kitüntetésnek tekintette, a mikor Baden-Badenbe ment, hogy Viardot-Garcia asszonynál tökéletesítse ének-művészetét és a híres mesternő kijelentette, hogy azon már semmi csiszolni való nincs.

Balászné-Bognár Vilma négy évre 6000 tallér fizetéssel a drezdai udvari operához szerződött, de a honvágy haza kergette és jól lehet a Cartelverein határozata értelmében azontul német színpadon nem működhetett, visszatért a Nemzeti Színházhoz.

1870 február havában előzőleg «Rozina» «Lucia» és az «Alvajáró» szerepében vendégszerelt és fényes sikere után márciustól 6000 forint fizetéssel szerződött, s március 17-én mint «Leonora», a «Troubadour»-ban lépett fel szerződése után először.

Ettől kezdve minden egyes fellépése sikert jelentett. Egyenletesen kiművelt, hibátlan, tiszta, szép és erős hangja egyaránt alkalmas volt a drámai és a koloratur szerepek éneklésére. Bámulatos memóriája képesítette, hogy számtalan énekszerepnek legyen birtokában és nem egy operában felváltva énekelte az összes női szerepeket.

Nem is igen volt *Balászné-Bognár Vilma* hoz hasonló sokoldalú, megbízható, lelkiismeretes, buzgó tagja a Nemzeti Színháznak. Igazgatója mindig feltétlenül számíthatott rá. Próbá-

1839-iki arckép.

BOGNÁR IGNÁCZ.

1870-iki arckép.

BOGNÁR IGNÁCZ.

BOGNÁR VILMA MENTASSZONY KORÁBAN, VÖLÉGNYÉVEL, BALÁZS SÁNDORRAL.

BOGNÁR VILMA A «FORTUNIO DALA» CÍMŰ VIG OPERÁBAN.

ról soha se hiányzott. Miatta opera soha se maradt le a műsorról. Szeszélyeivel soha se gyötörte pályatársait és feddhetlen magánéletével tündöklő példát mutatott a késő művésznemzedékeknek is.

És mégis boldogtalan volt. Pedig a közönség érdeme szerint méltatta művészetét, s a házasságkötésben a leggyöngédebb szerelem vezette.

Egyetlen leánygyermekük tizenegy éves korában meghalt. Ez a rettenetes csapás megtörte az anyát is, az apát is. *Balázs Sándor* gyermekének sirja fölött 1878 augusztus 1-én megmérgezte magát és özvegye *Balászné-Bognár Vilma* 1883 október elsején visszavonult a nyilvánosság elől és csak épen énektanítással foglalkozott, de nem énekelte többé. Gyászruháját soha nem vetette le és nagy fájdalma csak akkor szűnt meg, a mikor június hó 2-án kilehelte sokat szenvedett, nemes lelkét.

Kürthy Emil.

EGYVELEG.

* **Mennyibe kerül egy angol katona?** Az angol hadügyminiszternek a parlamentben tett kijelentése szerint egy angol gyalogos sorkatona évi eltartása 1248 koronába, egy lovas katona eltartása (lovával együtt) 1808 koronába kerül. Az önkéntes gyalogos csak 144 koronába, a honvéd 432 koronába kerül. Miatán ezen számítás csak a béke idejére szól, a dél-afrikai háború tartama alatt mozgósított angol sereg bizonyára kétszer annyiba is kerülhetett. Ily formán könnyen megérthető, hogy Angliának I. Napoleon ellen viselt összes háború nem kerültek többé, mint a dél-afrikai hadjárat.

* **Japáni árverések** alkalmával senki sem szokott beszélni. Minden vevő az általa ígért árat neve aláírásával egy darab papírosra jegyzi fel, melyet egy faládba dognak. Ha már senki sem ígér, az árverező a ládát felnyitja, és az elárverezendő tárgyakat annak adja át, ki a legmagasabb árt jegyezte papírlapjára.

* **A leghosszabb vasut**, melyen átszállás nélkül lehet utazni, a Halifaxból Vancouverba vezető kanadai Pacific vasut. Ennek hossza 5860 kilométer.

* **Európa lakossága 1900 végén** 401 millióra rugott; egy század alatt 129 százalékkal emelkedett. Ugyanezen idő alatt Franciaország lakossága csak 44 százalékkal szaporodott, mely körülmény okait most egy külön e czélra kirendelt bizottság kutatja.

* **Berlinben az orvosok kocsijai** mindenütt szabadon közlekedhetnek, sőt útjátáratoknál még a császár hintaja is kitér előlük. Az olyan kocsik, melyeken orvosok a betegekhez hajtatnak, bizonyos jelekről felismerhetők.

* **A La Manche-csatornában** Anglia és az európai szárazföld között naponta 900—1000 hajó közlekedik.

* **Az első, kit 1839-ben New-Yorkban lefényképeztek**, ezelőtt néhány nappal 95 éves korában halt meg. Draper Katalin fényképét fivére, dr. Draper József vette fel, kinek a fényképezés találmányát tulajdonítják. Ezen fénykép jelenleg Lord Herschell örökösének birtokában van.

A közös miniszterek a delegáció nyilvános ülésén. Az elnöki emelvény alatt báró Burián pénzügyminiszter, gróf Goluchowski külügyminiszter és Pitreich hadügyminiszter. Az emelvényen Széll Kálmán elnök, Münich Aurél előadó és báró Rudnyánszky József jegyző.)

A DELEGÁCIÓBÓL.

A törvényhozás fényes palotájában ritkán volt olyan mozgalmas az élet, mint a múlt napokban. A képviselőház nem ülésezik ugyan, de azért ezt a szünetet csak a kevésbé beavatottak irigylhetik a képviselő uraktól. Legyen bár künn az idő hős, vagy rekkenő a hőség; bent lázasan folyik a munka. Tavaly is volt ugyan dolguk honatyáinknak, de inkább csak az, hogy mentől több tennivaló maradjon az időre, — a mit aztán most mind el kell végezni.

El is foglalják a háznak csaknem minden szobáját a bizottsági tanácskozások. Egy földszinti nagy teremben a pénzügyi bizottság tanácskozik az ez évi költségvetésről, az első emeleten a horvát regnikoláris bizottság ülésezik, az épületnek egy másik szárnyában pedig a népoktatás reformját beszél meg egy erre a czélra összehívott értekezlet.

Az általános érdeklődés mégis odafordul, a hol a delegáció, a «közös ügyek tárgyalására kiküldött országos bizottság» teljesíti hivatását. Az országgháznak eddig használatlan része népessült be az utolsó hetekben. A képviselőház eddig csak az épület balszárnyát használta, míg a középső részt, a lépcsőházat, a kupolacsarnokot és a delegációk termet hagyták a kíváncsiaknak, a vidékieknek, a turistáknak és az idegenforgalomnak. Egyszer ugyan népes volt már ez a rész is, tavaly, mikor az u. n. «veszteségi ügy»-ben tanácskozott itt a parlamenti vizsgáló-bizottság. Ez azonban ma már úgyszólván feledésbe ment; a kik részt vettek benne, azok is alig gondolnak már rá.

A pompás lépcsőházon át az első emeletre fölmenve, a delegációk folyosóján vagyunk. Mindjárt szemünkbe ötlök, hogy a folyosók közt is különbség van. A delegációk folyosóin bizalmas beszélgetésnek, adomázgatásnak, kihallgatásra váró deputációknak semmi nyoma, — lázasan folyik a munka. A háttér csaknem olyan tarka, mint a milyen a monarchia, melynek ügyes-bajos dolgairól folyik most a szó. Itt vannak a közös miniszteriumok vezetői. Leghamarabb fölismérhető természetesen a hadügyminiszterium, melyet *Pitreich* hadügyminiszteren és báró *Spaun* tengernagyon kívül a magas rangú tiszteknek egész serege képvisel. Körülöttük zsiabognak a hírlapírók, a nyilvánosság képviselői, a gyorsírók és gépiró kisasszonyokkal. A kép változatos voltához nem csekély mértékben járul hozzá az a néhány tisz, köztük egy csomó napsütötte tengerész, kik a hadügyminiszterium képviselőihez vannak beosztva.

Bent a teremben csendben, méltósággal tárgyalnak a delegátusok, úgy hogy senkinek sem jutna eszébe, hogy tulajdonképpen a mi zajos, temperamentumos országgyűlésünknek egyik bizottságával van dolga. Hátha még az albizottságokban látnók törvényhozóinkat, milyen egyszerűen, zaj nélkül tárgyalják a két államot közösen érdeklő ügyeket. Mert itt, az albizottságokban folyik le a dolog érdemleges része. Természetesen a hadügyi költségvetéssel van a legtöbb baj; *Pitreich* hadügyminiszter felé rö-

Baró Burián István közös pénzügyminiszter kocsijára vár. (Mögötte Thallóczy Lajos osztályfőnök, oldal Cseh Ervin horvát miniszter.)

pül a legtöbb kérdés. A válaszok aztán megnyugtatóan mindenkit, már a ki egyáltalában engedi magát megnyugtanni. *Jekelfalussy* altábornagy a nyilvános üléseken képviseli a hadügyminisztert már jó idő óta, míg *Pitreich* most

Pitreich közös hadügyminiszter távozik a delegációból; mellette szárnysegéde, Urbán alezredes.

KÉPEK A MAGYAR DELEGÁCIÓBÓL. — Pillanatszerű felvételek.

van először Budapesten a delegáció tüzeiben. Egyszerűen, keresetlenül adják meg a felvilágosításokat mind a ketten s a hadügyminiszter rokonszenves föllépésével általánosan kedveltette magát a delegátusok közt.

Mikor az albizottságok elvégezték munkájukat, a nyilvános ülésekre kerül a sor. Az utolsó delegáció még a főrendiház termében ülésezett, az idei már saját helyiségében, a Dudits-féle koronázási kép aljában tanácskozik. Az üléseket *Széll Kálmán* vezeti, a közös miniszterek pedig az elnöki emelvény alatt ülnek. Szemben velük a magyar miniszterek, mögöttük a bizottsági tagok. A közös miniszterek sorában hamarosan felismerjük gróf *Goluchowski* külügyminisztert, mellette *Szentgyörgyi Müller* osztályfőnököt. Az ő költségvetésükkel, a külügyi tárczával hamarosan végzett a bizottság. A hadügyi tárcza tárgyalása természetesen *Spaun* bárót is teljesen lekötötte, a kinek *Sényi* sorhajóhadnagy fordítja le tüstént a mondottakat, s ugyan adja meg a felvilágosításokat is.

Burián báró közös pénzügyminiszter is új ember a delegációban. Ő a «magyar» a közös kabinetben, a ki tolmács nélkül venne részt a vitában, ha tárczája vitára adna okot. A nyilvános ülésen azonban vita nélkül ment át a pénzügyi és a megszállott tartományokra vonatkozó költségvetés. *Dr. S. L.*

A KIRÁLY LÁTOGATÁSAI.

Ő Felsége budapesti időzése alatt mindig sok érdeklődést mutat a főváros társadalmi, tudományos és művészeti intézményei iránt. Mostani itt léte alatt is néhány érdekes látogatást tett.

Június 5-én délelben a felség *Benczúr Gyula* Bajzautcai műtermébe ment. A lipótvárosi Szent István-bazilika egyik oldalán oltárára *Benczúr* nagy képet festett Szent István királyról, a mint felajánlja Szűz Máriának, Magyarország védőszónyának a magyar koronát. Megilletődve állott meg a király a színekben ragyogó kép előtt és hosszú ideig nézte, majd a mester felé fordulva ismételtén mondotta: «Gyönyörű, gyönyörű». Kérdésközlött a többi oltárképekről is. «A mint hallom, nagyon szép lesz a templom belseje,» mondotta a király. Ezután áment a művész második nagy műtermébe, a hol az állam által megrendelt ezredévi ünnep nagy történelmi képe, az országgyűlés hódolata a királyi pár előtt már fő részeiben készen van. A képen az udvar tagjai és a főnagyközül mindenkit felismert és több ízben elismerését fejezte ki a mesternek. A királyné arczára azt mondta, hogy nagyon élethű. A király fél órai tartózkodás után *Benczúr* műterméből visszahajtott a várpalotába.

Június 7-ikén három egyetemi klinikát és a «Ferencz József Tanítók Otthona» nevű ifjúsági nevelőintézetet látogatta meg.

Az orvosi klinikai telepen a királyt *Berzeviczy* Albert közoktatási miniszter fogadta, és minden osztálynál az illető tanárok. A király megnézte az egyes osztályok berendezését, gyűjteményeit, a betegeket, a kik közül többeket megszólított.

Jekefalussy altábornagy a haditengerészet képviselőinek társaságában; a háttal álló Sényi Péter sorhajóhadnagy.

Gróf Zichy Ágost és gróf Zichy Aladár.

KÉPEK A MAGYAR DELEGÁCIÓBÓL. — Pillanatnyi felvételek.

A király először is dr. *Tausfer* Vilmos szülészeti klinikájára ment, az üllői-út végére, mely külön áll a többi egyetemi klinikától a botanikus kertben. Itt épen a vidékről való orvosok hallgattak előadást a tudomány legújabb haladásáról és a Felső-örömét fejezte ki, hogy az orvosok gyakorlati elfoglaltságuk mellett is a tudomány újabb vívmányai iránt annyira érdeklődnek. A Felső, mikor az intézet vendégkönyvébe írta nevét, megjegyezte, hogy leánya, Mária Valéria főhercegné is félévvel ezelőtt megnézte a jótékony helyet és beírta nevét. Ezután az üllői uti klinikai telepet nézte meg a király, ezt a nagy épületpartot, mely fák és pázsit közt a város közepén emelkedik.

A király fogadására megjelentek közt volt az egyetemi tanács is, élén *Heinrich* Gusztáv rektorral, dr. *Thanhoffer* orvoskari dekánnal. Dr. *Bárony* János osztályát megnézte, a király dr. *Récsey* Imre sebészeti klinikáját szemlélte meg. A király a betegek közül többeket megszólított és vizsgált. A kitűnő orvosi berendezés oly nagyon érdekelte, hogy sürű kérdésszerű kérdéseire az orvosok csak hosszabb felvilágosítással adhattak választ. A király érdeklődése folyton növekedett, aprólékos dolgokat is akart látni, preparátumokat, végül pedig leült az egyik asztalhoz, letette balkezét a fekete lapra és Röntgen-módszer szerint lefotografáltatta. A klinika muzeumát is megmutatták Ő Felsőségének, s mi megnézte aztán az emelet összes helyiségeit, s mire a földszintre ért, már hozták a kezérol felfelt Röntgen-fényképet. «Nem nagyobb a kép?» «Nem, felség, felelt a tanár, a felfelt természetes nagysága.»

A király felőrai tartózkodás után kísérte el a szomszédban, a Szentkirályi-utczában levő *Ferencz József Tamitók Otthonába*. Viharos éljenzések között lépett a tanitók otthonába, a hol gróf *Teleki* Sándor miniszteri biztos, *Józsa* Mihály tanfelügyelő, gondnok, *Halász* Ferencz osztálytanácsos és *Ujvári* Béla, az Eötvös-alap elnöke fogadták, a kiket *Berezovicky* Albert kultuszminiszter mutattat be a királynak. A kultuszminiszter üdvözlő szavaira mondott válaszában a király hangsúlyozta a tanitók hivatásának fontosságát, az államnak helyzetük javítására való közzségét s közzségük buzgó teljességére hívta fel őket.

Ebben az intézetben a tanitók felsőbb iskolákba járó fiaiknak elhelyezve teljes ellátásra. A felség mindenről kérdésszerű kérdést megérett és az Otthon lakóinak meleg éljenzése közt távozott.

Junius 8-án délelőtt Budapest nagy katonai épületi körül a *Hungária-uton* levő helyőrségi kórházat nézte meg Ő Felső. Lobkovitz Rudolf herceg hadtestparancsnok fogadta a királyt. Egy kis falnak beálló területet foglal el a kórház sokféle épületével. A kórházi termekben 531 beteg katoná volt. A király a kórházi termeket bejárta, sok beteget megszólított, kérdezte bajukat, és hogy mióta szolgálnak. A pavilonokból kijövet a király a néhány év előtt létesített kertben negyed órát sétált a friss levegőn, dícsérte, hogy ilyen nagy kertről gondoskodtak a betegek számára; megnézte az élelőkamrákat, konyhát, fürdőket, végül az apóli igralmasrendű apácák helyiségét, a hol *Eder* Szerafina apácafőnöknőnek adott kifejezést megelégedéséről. A király tizenegy órákor távozott el a kórházból.

Ez volt Ő Felsőségének Budapesten tartózkodása alatt tett utolsó látogatása. Junius 10-én délután elutazott Budapestről Bécsbe.

RÓZSAÜNNEP A MARGITSZIGETEN.

Igen nagy számú közönség részvételével folyt le a legutóbbi jótékony ünnep, melyet a József főherceg védősége alatt álló *Szanatórium-Egyesület* rendezett junius 5-én a Margit-szigeten. A helye remekül volt megválasztva, mert a Margit-szigetnél szebb keretet nem képzelhetünk egy ünnepelő sokaság számára. Ez pedig oly nagy számban gyülekezett ide, hogy szinte félelmes volt a tolongás. A hajók, villamosok zsufolással megteltek, a hidon perczekre megakadt a forgalom az óriás emberáradattól és kocsiközlekedéstől. Oly szabó volt a «rózsaünnep» Budapest közönségére nézve, hogy egy délutánra minden rétege kivándorolt a Margit-szigetre. Javára része lenge, nyári ruhákban öltözött szép asszonyokból, leányokból állott, a mi jelentékenyen fokozta a tarka kép hatását. De valóságos népi ünnepi jellege is volt az egésznek, mert pad nem jutott minden férfit embernek és így sokan a fűbe heveredtek. Sok kedves csoport verődött így össze, a mint egész családok ott nyüzsgöttek a sziget máskor féltve őrzött, bársonyos gyepén, a hajlados rózsátok alatt.

Az ünnepelő sokaság között megjelent a fenséges háziga. József főherceg is fiával, József Ágost főherceggel. A főhercegeket *Lukács* György főispán, a szanatórium-egyesület elnöke fogadta a rendezőség élén az aranydraperiaktól díszes fedett bejáró előcsarnokában. A csarnok alatt hatalmas diadalpau emelkedett cizmerekkel, pajzsokkal. A főhercegek ezután megnézték az ünnepélyt. Ott jártak-keletek az ötletesen megalkotott *sátrak* között, a melyekben a főváros előkelő hölgyei árusították jótékony célra a virágot, pezsgőt, szivart és frissítőt. Végignézték a rögtönzött színpadon a Népszínház művészei által rendezett előadást. Nyomulnak csak úgy tolongott a sokaság. Mindenki látni akarta a legnépszerűbb főherceget és lelkes «Eljen» köszöntötte, a merre elhaladt.

A rendezőség néhány kedves számot illesztett a programba. Ilyen volt a *gyermekek szépségversenye*. A kurta szoknyás, lengő haju babák ép oly izgatottan lesték a jury ítéletét, mint bármely primadonna a kritikát. És a győztesek oly büszkén tiptekedtek odébb, mint Éva asszony méltó leánya.

A *tombolasátor* körül állandóan nagy tömeg tolongott és óriási kelendőségű volt a tombolajegyeknek. A ki nyert valamit, boldogan vitte haza a csinos nyereménytárgyakat. Ép oly kelendőségű volt az illatos *rózsáknak*, melyeket részint sátrakban, részint tolokocsiokon a közönség között járó-kelő művésznők árusítottak.

Tenger sok nézője volt a kis, hat esztendő *Hajós Mariskának*, a ki nyílt színpadon táncolt. Ez a csöppnyi ballerina oly igazsággal utánozta *Küry Klára* és *Fedák Sári* tánczát, hogy a közönség állandóan tapsviharral adózott neki.

Színes és tarka képet nyújtott a *regattisták* felvonulása is a Dunán. Mintegy hatvan csónak úszott el a baloldali Dunaágon és kiki örömmel üdvözölte az előtte ismeretes dresszt.

De a legszebb talán akkor volt a hársvirágtól és rózsáktól illatos sziget, mikor ráborult az est és durrogva elröppentek fölötök a sokszínű rakéták. A *tűzijáték* visszatükröződött a Dunába s ezernyi csillámlást keltett hajóiban. Közben egész idő alatt mindenfelé szólt a zené.

A szép ünnep anyagi eredménye fényes volt és így minden résztvevő az egy korona belépődíjjal hozzájárult a Szanatórium-Egyesület tőkésének szaporításához.

A rendezőség *Lukács* György főispánal az élén a főváros legelőkelőbb hölgyeiből alakult, kik közül a két elnököt gróf *Almássy György*né, *Zichy Zenke grófnő* és *Bayer Bélánét* képeben is bemutatjuk, mint a nemes csel két legbuzgóbb pártolóját.

Sárosi Béla.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Nikelszky Géza: «Munka után.» Verseik. Pécs, 1904. Ismét egy verskötet, melyben minduntalan élénk csillan egy-egy jó gondolat, élénk kép, tetszetős ötlet s mindannyiszor sajnálkozunk, hogy e sikerült részletek nem bírnak művészi hatású egészszé olvadni. Érző szívé, tartalmas lelki ember versei ezek, a kiből azonban nincs meg, vagy legalább is nem elég fejlett az igaz költemék az az adománya, hogy minden gondolatára megtalálja a megfelelő szót, mely nem mond se többet, se kevesebbet, mint a mennyi kell, de ezt aztán úgy mondja, hogy az olvasó lelkébe át tudja vinni a maga gondolatát, érzését, abban a tökéletességben, a mint benne él. Szerzőnk verseiben csak ritkán simul össze az eszme s a szó művészi egységé, rendszerint megérezzük, hogy csak egy részét bírta kifejezni annak, a mi lelkében él s többnyire a java maradt tollában. Megénekel egy szűzes, tiszta gyári leányt, kiből ifjú álmai tárgyát látta s a ki később, «hogy a karton-ruhát kinőtte, olyan lett, mint a többi lány», elmondja vágját a művészpályára iránt, gyakran vet egy-egy bús tekintetet a gyári munkás-nép nyomorúság életére, elmélkedik kis erővel nagy dolgokról. Nyelvének nincs meg kellő gazdagsága. A kötet végén néhány fordítás van *Jovanovics* János, a nálunk is ismert szerb költő műveiből, egy szerb népköltemény, pár darab török költőkől és *Hafiz*-ből. Van ezek közt csinos is, de többnyire megérik rajtuk, hogy nem közvetlenül az eredetiből vannak fordítva. Mutatványul a csinos költőtől, melynek címlapját *Walter Crane*, a híres angol illusztrátor egy a szerző számára rajzolt kis czimképe ékesíti, — a következő verseket közöljük:

Apró emberek.

... Ott játszadoznak az utca-porban.
Mezítlen a lábuk, köcsös a hajuk.
Nem szinylődnek még nehé nyomorban.
Nekik még nem lehet sőhajuk, jajuk.
Az apjuk a gyárban keres reájuk,
Hogyan, mi módon? Ők még nem érzik.
Abban van erényük s minden hibájuk,
Hogy a jövőnek gondját tetejük.
Egyéb bűnik nincs, csak hogy születtek,
Hogy valamikor emberek lesznek.

Ismerem őket. Látom naponta
Fújás után a kis szurtos hadat.
Tudom, hogy melyik kinek porontya,
A szerint, a hogy az idő halad.
Mert a ki pár éve még itt szaladgált,
Ma már ott görnyed, a hol az apja;
Azóta megszokta régen a kantárt
S arra megy, a merre húzza a zablá —

A hogy meglátják, ki-ki magától
Mintegy útére sívítja felem:
«Jönnek a gyárból!... Jönnek a gyárból!...»

S vígan, felszökve ütköznek belém,
Szalad, rohan egyik a másik után,
Mind kiabál és mind hadonászik
S míg jön ki az apjuk a gyár kapuján,
Sok kis kitért kar messzire látszik...

Szegény kis gyermekek, mi vár reátok!
Nektek még nehezebb lesz az ígátok!

Ismerősök.

Míg oktalan egy csel felé törekszünk:
Utunkba nem egy kedves kép akad;
Meg-megkísért egy tetsző nő-alak —
Egy hangra, egy mosolyra fölmelegszünk.

Vagy nekünk tetszenek, vagy ép mi tetszünk,
De egy titkos lánc mindig szétszakad,
— Ha egy-egy új kör, új társ elmarad —
Mikor sóhajtvá mondjuk: vége, megszűnt!

De lelkünkben új képek rajzanak —
S mind arra jók, hogy feledtessenek
Időt, utakat, fáradalmakat.

Mind nyájasak hozzánk, mind kedvesek.
S még sem találjuk köztük menhelyek...
Egyre búcsuzunk... egyre csak — megyünk...

A «**Budapesti Szemle**» juniusi füzeté számos becses s nagyobb részt magyar érdekű közleményrel jelent meg. Első helyén *Gyulai* Pálnak az Akadémia Deák Ferencz emlékeztetének szentelt idei ünnepe közlésén felolvasott beszéde áll «Emlékezés Deák Ferenczre» czímmel. A tartalmában s irodalmi formájában egyaránt kitűnő jellemrajzot annak idején részletesen ismertettük. A második közlemény *Jóbb* Lajos tanulmánya «A szociológia elvi-ről. Utána báró *Radványky* Béla akadémiai felolvasása következik *Rimay* János szerelmes verseiről. *Rimay*nak, *Balassa* Bálint legkitűnőbb tanítványának, a XVII. század egyik legjelesebb magyar költőjének eddigelő csak a *Balassa* verseivel együtt megjelent istenes énekei, oktató költeményei, egy pár vitézi éneke és a *Balassa*-testvérek hősi halálát dicsőítő költemény-sorozata maradt fenn s az irodalom-történetírők abban a nézetben voltak, hogy szerelmi verseket nem is írt. Báró *Radványky* Béla legújában családja levéltárában *Rimay*nak huszonöt szerelmi versét találta meg a költő eredeti kéziratában. Az irodalomtörténeti szempontból nagyfontosságú felfedezésről számol be a tanulmányában s néhányat a versek közül be is mutat. Ezzel most már teljes képét nyerjük e régi jeles költőnk működésének. *Décsi* Lajos A «*Comico-Tragedia*» című *moralitás* (drámai formájú, erkölcsi czélzatú régi költői mű) koráról értekezik. *Meggyőző* érvekkel mutatja ki, hogy ezen a kutatók egy része által XVI. századbelinek vallott mű — mely nem eredeti, hanem fordítás s érdekességé főleg nyelvben és stílusban van — a XVII. század-ból való s egyúttal azt a sejtelmét fejezi ki, hogy hátha *Rimay* János művét kell benne látnunk? *Korányi* Frigyes: «*Egy új asszony levele*» című elbeszélése elmeszen rajzolja egy modern nevelésű pesti leány panaszos helyzetét, a ki vidéki emberhez ment feleségül, a falusi környezettel nem bír megbarátkozni, míg végre férje szerelme s az első gyermek helyreigazítja a sok «modern» józaválástól elforgatott fejét és szívét. *Lévay* József «*Vergődés*» című költeménye borongó meláncsiával szólaltatja meg az öregkor hangulatát. Utolsó két versszakát ideiktatjuk:

Őszi szél zúg, tél közelget,
Zord, kietlen a határ,
Szebb hazába seregestől
Vonul a vándormadár.

Hívó hangjok a magasból
Búcsúképen hangozik,
Törött szárnyú öreg golya
Lent figyel s megrázkodik.

Hallgrinsson János izlandi költő «*Izland*» című szép hazafias költeménye *Erdélyi* Károly fordításában, *Koncz* Béla «*Statistikai és nyilvántartás*», *Gyulai* Farkas «*A magyar könyvtárak jövőjéről*» szóló czikkjei s tartalmas «*Értesítő*» rovat egészítik ki a füzet tartalmát. A «*Budapesti Szemle*» *Gyulai* Pál szerkesztésében s a *Franklin-Társulat* kiadásában jelen meg minden hónap elsőjén, előfizetési ára félévre 12 korona; egyes szám ára 2 K.

Kossuth Lajos iratainak tizedik kötetét becsátotta közre az Athenaeum kiadásában *Kossuth* Ferencz. E kötetben nagyobbára levelek vannak, melyeket a nagy hazafi hontalanságából írt haza, gyakran kiterjeszkedve bennük a hazai politikai s közéleti állapotok biralatába, egyes aktuális kérdésekben véleményének kifejtésére. Mind e levelek az 1883-tól 1894-ig, tehát haláláig terjedő időből valók. Köztük vannak azok a levelek, melyeket 1883-ban a törvényhatóságokhoz írt, mikor azok 80-adik születése napján üdvözölték; nem egy ezek között

magas színvonalú politikai fejtegetés, egy nagy lélek elmélkedésének a hosszú élet tapasztalatain átszűrődött eredménye. Nagy érdekességűek azok a levelek is, melyek *Kossuth*nak az egyházpolitikai reformok ügyében való állásfoglalását tartalmazzák. De a többi levél is tele van kiváló értékű fejtegetésekkel oly tárgyakról, melyek többé-kevésbé napirenden vannak ma is. Mint a kötet előszavából megtudjuk, *Kossuth* Ferencz elkészítette már a következő két kötet anyagát is, melyeket *Kossuth* Lajosnak az 1841—1848-iki korszakból való hírlapi czikkjei és beszédei, valamint angolországi és amerikai beszédei fognak betölteni. Nemsokára tehát közzébe kerül a nagy hazafi egész irodalmi hagyatéka 12 kötetben. A most megjelent 27 ives kötet ára fűve 10 korona, díszes vászonkötésben 11 korona 60 fillér.

A magyar birodalom története, írta *Acsády* Ignác. *Acsády* eme terjedelmes műve, mely füzetekben jelent meg, most már teljesen befejezve, kötetben is a könyvpiacon került. Két vaskos, másfél-ezer lapot magában foglaló kötetből áll a munka, összesen 582 kisebb-nagyobb illusztrációval. A történetbuvárat legújabb adatai gondos felhasználásával, elfogultságtól mentesen írta meg szerzője a derék munkát, melynek különös érdeme gyanánt kell említeni, hogy az idők folyamán kialakult s összességében a nemzettestet képező egyes néposztályokkal is behatóan foglalkozik s megillető helyhez juttatja hazánk ezredéves történetében nem csak a régi vezető osztályokat, hanem az egyszerű jobbágyokat, az ipar- és kereskedelem úttörőit is. S ezek fejlődéséről, hatásáról, fontos szerepéről mai társadalmunk épületének megalakításában, valóban bőséges érdekes és tanulságos dolgokat olvashatunk *Acsády* könyvében. A munkát az Athenaeum adta ki. A teljes mű ára díszes bőrkötésben 40 korona.

«**Klasszikus regénytár**» című nagy terjedelmű és értékes vállalatot indított meg a Révai testvérek könyvkiadó társulat. 60 kötetben a klasszikus külföldi regényírók legjelesebb műveit fogja adni e vállalat jó magyar fordításban. Eddigelő öt kötetben kilencz mű jelent meg, két francia, egy angol, egy német s egy orosz író művei: *Balzac* «*Goriot* apó» és «*Grandet* Eugénia», *Daudet* *Alfonz* «*Nouma* Roumestan» és «*Tarasconi* Tartarin», *Dickens* «*Twist* Olivér», *Dostojevszkij* «*Bűn és bűnhődés*» és *Mayer* *Konrad* *Ferdinand* «*Jenatsch* György», «*Borgia* Angela» és «*Pescara* megpróbáltatás» című munkái. Valamennyi az illető irodalmaknak az idő által is kipróbált, klasszikus becsű terméke; a gondos fordítások lehetővé teszik minden szépségük élvezését a magyar olvasó számára. Mindegyik íróról rövid, de alaposan tájékoztató bevezető tanulmány áll az egyes kötetek élén; e tanulmányokat a vállalat szerkesztői, *Ambrus* *Zoltán* és *Voinovich* *Géza* írják. A jókora terjedelmű, 25—30 ives kötetek igen szépen vannak kiállítva, sürű nyomással, megis olvashatóan, igen könnyű, finom papírra nyomtatva. Ávallat hasznos czélt tűzött ki s magas színvonalú, művészi olvasmányok nyújtásával sokat tehet a közönség izlésének fejlesztésére. Egy-egy kötet ára izléses kötésben 4 korona. Az egész vállalat havi részletfizetésre is kapható.

«**Arany János és a biblia**»; írta dr. *Pollák* *Miksa* soproni rabbi. A nagy gondal készült s a bibliának és Arany költészetének alapos ismeretéről tanuskodó könyv sorra veszi Arany munkáit, a nagyobakat ép úgy, mint a kisebb költeményeket s a hol akar gondolatokban, akár a kifejezésekben talál hasonló helyeket a bibliában, pontosan följegyzti. Ezzel sok új adattal járul Arany gondolkodásának, de különösen költői nyelvének ismeretéhez; a nagy költő nevelkedése, a környezet, melyben felnőtt, az akkori kalvinista iskolák szelleme hozta magával, hogy a bibliát már korán megismerte s ennek hatása lépten-nyomon érzik költészetében. E hatást mutatja ki az előtűnk fekvő könyv; hogy szerzője gyakran a kelletlenül tovább megy s hatást állapít meg nem egy olyan helyen is, a hol csupán véletlen egyezésről lehet szó, azt az efféle tanulmányok természetüey szolgálna magával volna. A 194 lapra terjedő könyvet az Akadémia adta ki; ára 3 korona 60 fillér.

«**Olcós könyvtár**» című vállalatnak, melyet *Gyulai* Pál szerkeszt s a *Franklin-Társulat* ad ki, legújabb füzeté *Garai* János *balladái* és *életképeit* tartalmazó olcós kiadásban. Ára a füzetek 80 fillér.

Vérrel, verejtékkel. *Balog* Károly, ki mint a 37-iki ezred hadnagya vett részt az 1878-iki boszniai hadjáratban, e könyvében írja le harezai élményeit. Sok érdekes dolgot elmond nemcsak a háborúról, hanem a boszniai viszonyokról is. Több kép

A Récsey-klinika Röntgen-laboratóriumából.

Ő FELSŐSÉGE KEZÉNEK RÖNTGEN-KÉPE.

(A képen álló látható részórnat a kabát arany minőségű.)

is élénkíti a kötetet, melyeket a szerző maga rajzolt. A sok közvetlenséggel és élénken írt könyv *Budapest*en *Grill* *Károlynál* jelent meg s 2 korona 40 fillérről kapható.

«**A számfűzötték**» *Heltai* *Jenő* regénye, mely mint a *Singer* és *Wolfner*-féle «*Egyetemes Regénytár*» legújabb kötete jelent meg, egy kalandos életű ember történetét mondja el. *Höse*, itthon hamis kártyázás miatt lehetetlenül vált gavallér, Párisba menekül az öngyilkosság kényszerére elől, ott egy kalandor grófnő hálójába kerül, míg végre megtér s elmegy *Indiába* pestis-betegekkel ápolni. A nem egészen sikerült lélektani indokolású mesénél többet ér a Párisban élő magyarok élénk megfigyeléssel s olykor vidám humorral írt rajza. A kötet ára egy korona.

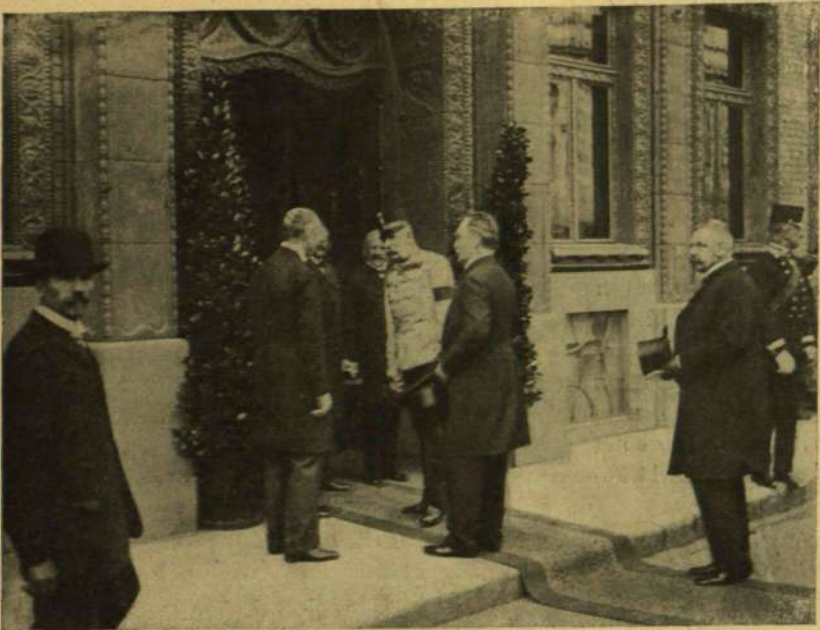
«**Romok felett**». *Tutsekne* *Bexheft* *Lilly* regénye, mely az Athenaeum kiadásában jelent meg, egy asszony történetét mondja el, a ki férjét csalódottan elhagyja, kisírtó esábitások elől másodsor férjhezment anyjához menekül, akaratlanul szerelmet kelt maga iránt mostoha atyja szívében, mire nagy lelki küzdelem után visszatér férjéhez, kit csak a szenvedély egy pillanatra fellobbanása szakított el tőle s ki mellett most megtalálja a békét. A kötet ára 3 korona.

«**Zsúrvilág provincián**» című alatt egy kötetre való humorisztikus párbeszédés karcolat és rajz jelent meg *Gyulan*. A szerző, a ki *Nil* álnév mögé burkolódik, a vidéki élet pletykáit s egy és más kicsinyességeit néha elég jó vonásokkal rajzolja, izlése azonban nem valami biztos s a szellemesség helyett nem egyszer üres szellemeskedést ad. A kötet ára 3 korona.

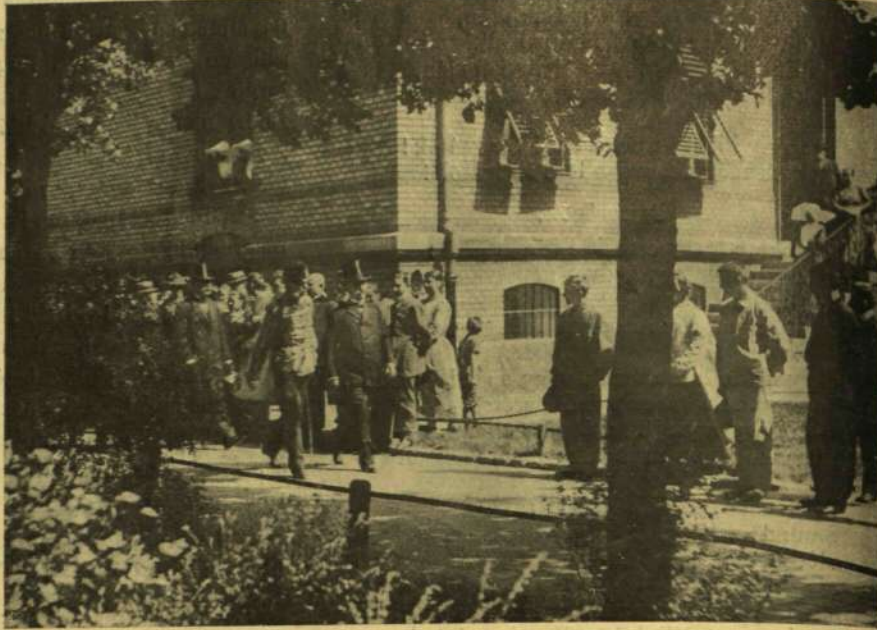
«**Az északi-fok és a Spitzbergák felé**». *Irta* dr. *Tedeschi* *Borbála*, állami felsőbb leányiskolai tanár. A szerzőnő részt vett tavaly nyáron egy az Éjszakvidék felé tett hajóutazásban, miközben *Norvégia* remek szépségű nyugati partvidékéinél elhajózva, egész a *Spitzberg* szigeteket felhaltoit. Ezen utazáson szerzett tapasztalatairól, benyomásairól számol be a könyvében. Az északi vadregényes vidékek, sziklák, szakadékok színes, élénk vázolása érdekes és kellemes olvasmányú teszük könyvét. A kötet ára 2 korona 40 fillér.

A magyar főváros. E czímen útmutató jelent meg, melynek czélja, hogy az idegenek *Budapest*en és környékén kalauza legyen. Szerzője *Göde* *Jenő*, hasznos munkát nyújtott vele a fővárosunkat meg látogatóknak. Egy térkép és számos más kép is van a keménykötésű, díszesen kiállított könyvben, melynek ára 1 korona 20 fillér.

A városi vasutak reformja czímen több új eszmét pendít meg *Lovass* *Zsigmond* füzetében s fejtegeti, hogy ezen eszmék gyakorlati alkalmazása mily előnyére lenne a városok mindinkább fejlődő belközlekedésének. A «*Pallas*»-nál megjelent füzet ára 60 fillér.

FOGADTATÁS A 'TANÍTÓK HÁZA' KAPUJÁBAN.

A KIRÁLY ELTÁVÓZÁSA A RÉCZEY-FÉLE SEBÉSZETI KLINIKÁBÓL.

Platon állama. A nagy görög bölcselel legnagyobb terjedelmű s egyik legmélyebb művét, mely nemes erkölcsi felfogását teljes emelkedettségében tárja elő, magyarra fordította Simon József Sándor.

MI UJSÁG?

Gróf Tisza Lajos szobrát Szegeden június 12-ikén leplezik le, huszonötödik évfordulóján annak az időnek, mikor az árvízről elpusztított Szeged fölépítésére Tisza Lajos királyi biztosi működése megkezdődött.

időző rokonsága is megjelent. Az emlékbeszédet Kiss Gyula dr. bizottsági tag mondta. A tanács javaslataira egyhangulag elhatározták, hogy Jókainak szobrát emelnek és ezzel a városi tanácsot bizták meg.

Jókai özvegye a királynál. Jókai Mór özvegye június 6-ikán az általános kihallgatáskor megjelent a király előtt, hogy megköszönje a részvétet, a melyet a király Jókai Mór halála alkalmából kabinet-irodája útján az özvegynek kifejezett. Az emlékbeszédet a kihallgatási teremben megjelent, a király így szólott hozzá: 'Miként részvéttel kísértem férje betegségét és fájdalommal érintett elhunytát.'

Az orvos és hivatása. Irta dr. Lévai Ödön. A szerző eme munkájában áttekintést adja azoknak a kérdéseknek, melyek az orvosi hivatással összefüggnek, röviden rámutat a meglevő hibákra, hiányokra, a gyógyításmódot, a közegészségügy államviszonyaira s kifejti, hogy már az orvosnövendéknek is meg kell adni a módot, hogy jó és dekéryossá legyen. A könyv, mely több figyelemre méltó eszmét tartalmaz, Budapesten Mai Henrik könyvkereskedésében jelent meg s ára 3 korona.

Gouin nyelvtanítási módszere. Gouin abból a tapasztalati tényből indul ki, hogy a szokásos nyelvtanítási módszerrel nagyon nehéz a nyelveket tanítani, más, természetesebb rendszert javasol. S ezt fejtegeti jelen füzetben példákkal is megvilágosítva Helldar Agost. A nyelvtanítással foglalkozókra nézve kétségtelenül érdekes füzet Pozsonyban Stampfel Károlynál jelent meg, s ára 60 fillér.

KÖZINTÉZETEK ÉS EGYLETEK.

A Magyar Tud. Akadémia június 6-iki ülésén, dr. Heinrich Gusztáv elnöklétével a nyelvtudományi osztály tartott ülést. Melich János két nyelvtörténeti tanulmányát mutatta be rövid kivonatokban: 'Adatok a magyar nyelv és helyesírás történetéhez' cziműn. Az egyik tanulmány egy a XVI. század végéről vagy a XVII. század elejéről származó, eddig ismeretlen latin-magyar szógyűjteményről szól.

ELINDULÁS A TAUFFER-FÉLE SZÜLÉSZETI KLINIKÁBÓL.

A KIRÁLY LÁTOGATÁSAI BUDAPESTEN.

A Jász-egyesület, a mely zajtalanul folytatja jótékonytársaságát, június 3-ikán tartotta évi közgyűlést báró Dániel Ernő elnöklésével, a ki özvegy Tisza Kálmánét helyettesítette. Hajduska Emil főtitkár kegyelettel emlékezett meg Jókai Mórnak, az egyesület alapítójának és kezdeti igazgatósági tagjának haláláról.

Az egyesület múlt évi működése túlnyomó részben a tüzkárosultak nyomorának enyhítésében merült ki. A kiosztott segítség 14,674 korona. A közgyűlés köszönetet szavazott özv. Tisza Kálmáné elnöknek, az egyesület érdekében kifejtett buzgó munkájáért. A Jókai halálával megüresedett igazgatósági helyre Zichy Agost grófot választotta meg.

Deák Ferenc emléktáblája. Az 'Angol királynő' fogadóban tizenöt esztendőig lakott Deák Ferenc s itteni lakásán folytak a politikai tanácskozások az 1867-iki kiegyezésről. Az épületben ennek hiányzó eddig minden külső jele. Most hogy az 'új párt' e fogadóban bérelt helyiséget, emléktáblát állított Deáknak az előcsarnokban, s június 7-ikén fölavatták. Ott voltak: Bánffy Dezső báró, Degenfeld József gróf, Puky Gyula, Hock János, Lengyel Zoltán és mások. Az emléktábla felirata ez: 'Itt lakott Deák Ferenc 1859-1874.'

A budapesti tudomány-egyetem rektora. Jun. 8-ikán a budapesti tudomány-egyetem rektorává az 1904-1905-ik iskolai évre dr. Demkó Györgyöt, a hittudományi kar tanárát választották. Az új rektor most 52 éves, az egyetemen 1896 óta az egyház-jog tanára s az egyházi irodalom jeles munkása.

Házasság. Szalay István kereskedelmi miniszteri fogalmazó, Szalay Péter miniszteri tanácsos fia június 7-ikén kelt egybe Láncoz Edith kisasszonnyal, dr. Láncoz Gyula egyetemi tanár leányával. — Ottlik Lajos, a magyar földhivatalnézet tisztviselője nőül vette csejtei Kristóffy Erzsikét, Kristóffy József és neje, Völgyessy Ernesztin leányát. — Reimwarth Emil, a 'Vasárnapi Ujság' főszerzője június 12-ikén délután tartja esküvőjét a Kálvin-téri ref. templomban Kruk Lujza úrhölgygyel.

Japáni vegyész Budapesten. Dr. Nakata japáni vegyész kormányának megbízásából európai tanulmányutjában jelenleg Budapesten tartózkodik, hogy a szeszgyártást eljuttassa és Japánban mezőgazdasági szeszgyárakat létesítsen. Japánban máig csak egy szeszgyár van és a csekély szeszszükségletet Németországból szállítják.

A ház főkéssége, a gazdaság, a szőlőtermelés, gyümölcsfánvelés, baromfitenyésztés jóvelmezőségének ügyszólván alapfeltétele a szép, illetve jó kerítés. Mert lehet a ház disza, ha rozott, idomtalan lézkerítés éktelekedik előtte, a ház se tetszik szépnak, ellenben ócska háziatja is kedves, széppe tess a mai kor igényeinek mindenben megfelelő — södrénykerítés. Akár díszes utcai. — akár pedig bár egyszerű, de évtizedekre szóló jó erős gazdasági kerítés szükség, igényünkét sehol jobban ki nem elégíti, mint ha Haidekker Sándor. Budapesten, VIII., Üllői-ut 48. szám alatti kerítés-gyárához fordulunk.

HALÁLOZÁS.

Elhunytak a közelebbi napokban: Györfy Lajos tanár, volt hírlapíró 46 éves korában Esztergomban. Könyvtárát és becses hírlapgyűjteményét Pozsony város könyvtárának hagyta. Sepszentiván székes községben ézer kötetes könyvtárával népkönyvtár alapított és számos hazai köznevelődési intézetet gyarapított különféle értékes adományokkal. — Dr. HAJNAL ISTVÁN a békés-bánati ref. egyházmegye gondnoka, Békés vármegye volt főorvosa, 67-ik évében Békésben. — DÖSA KÁLMÁN, nyug. törvényszéki bíró, 47 éves, Csikszereében. — PÉTER GYULA törvényszéki bíró Nagyváradon 42 éves korában. — HLEBIC JÁNOS esperes-pébános 62 éves korában. — STROMP JÓZSEF svédleri esperes-plébános, 60 éves korában Budapesten. — MRZLINI KRISZTINA GÉZA 63 éves korában Kutas községben. — BEKK HENRIK tanítói működése 55-ik és életének 73 ik évében. Harta községben. — BRÜCK JÓZSEF földbirtokos, volt 48-as honvéd Dunapentelén 82 éves korában. Tíz fia, harmincznyoloz unokája és tizenegy dédunokája siratja. — RÁPOLTHY GÁBOR, a függetlenségi és 48-as párt alelnöke, Kézdivásárhelyen, 49 éves korában. — BEÖTHY ZSIGMOND, megyei tisztviselő, egykor Biharmegye egyik legvagyonosabb birtokosa, Tisza Kálmánnak is bizalmas embere, Nagy-Váradon. — RÁCSKAY SÁNDOR, kir. járásbíró-sági albiró, 49 éves korában, Tittelben. — THOROCZKAY LAJOS, a torda-aranyosvármegyei szabadelví párt elnöke, 48 éves korában Toroczkó-Szent-Györgyön. — SZILÁGY LAJOS kath. tanító Késmárkon 74 éves korában. — GÖRNY FERENCZ ügyvédjelölt, 22 éves korában Nagy-Szebenben. — SZORLOVSKY GÁSPÁR, a körimőczbányai kőedénygyár sok éven át volt igazgatója. — MÉSZÁROS ZSIGMOND gyógyszerész 76-dik évében Hajdusoboszlón. — LOZERT IGNÁCZ nyug. gazdatiszt, 79 éves Szombathelyen. — SKURTÉTY GYULA, jászapáti kath. kántor, 49 éves korában Jászapátiban.

Özv. Bethleni gróf BETHLEN GERGELYNE szül. rétyi Antos Klára, Kolozsvárt 52 éves korában. — ZBORAY ALADÁRNÉ, szül. Ruby Böske, Zboray Aladár hírlapíró neje, ki pár év előtt a vidéki színpadok egyik tehetséges tagja volt, 28 éves korában, Budapesten. — GÓTS MIHÁLYNÉ, szül. Oelschlager Zsuzsanna, 61 éves korában Tornalján. — ÖZV. BENEDER JÓZSEFNÉ szül. Kecskeméti Pethes Emilia 63

évében Kispesztben. — FENESSZ JÓZSEFNÉ, szül. Péter Antónia 27 éves korában Budapesten. — ÖZV. DANCZ FERENCZNÉ, szül. Kovács Anna, országzserte ismert színész-család matrónája, ki leánya, Dancz Nina (Hercegné) művésznő halála óta visszavonultan él, 88 éves korában Budapesten. — SOMFAI RÓZSIKA, Somfai János nagybecskereki újságról nyolcz éves leánykaja, Nagybecskereken. — BOZÓKI LENGYEL SAROLTA, Lengyel Sándor leánya, 22 éves korában Budapesten. — ÖLVÉCZKY TERÉZ 33 éves korában Budapesten. — CSÁNKY LUJZA, dr. Csányi Dezső országos levéltárnok és ismert történettudós leánya, 16 éves korában Budapesten. — PUSKÁS SÁNDORNÉ, szül. Butyka Zsuzsanna 66 éves korában Sopronban. — ÖZV. SAY FERENCZNÉ szül. Tschida Teréz 73 éves korában Szekesfejtőváron.

Szerkesztői üzenetek.

M. G. Angliában a törvényhozó testület tagjai fizetést nem kapnak. Alig mulik el ülésük az angol parlamentben, hogy a napidíjak tárgyában indítvány ne tétessék, de ezt a ház nagy többséggel mindig visszautasítja. A görög képviselők havonként 480 koronát kapnak, a francziák naponta 24 koronát, a dánok naponta 16 koronát, a németek 10 koronát, a belgák havonként 408 koronát, az osztrákok naponta 20 koronát, a svájczok naponta 10 koronát, az amerikaiak évenként 24 ezer koronát, hetenként írószerre 10 koronát és mérőföldenként 1 korona utiköltéséget. Az angol gyarmatokban a képviselő átlag hetenként 96-120 koronát kap. Ezekből kitűnik, hogy törvényhozóit Amerika fizeti legjobban, legrosszabbal pedig Németország és Svájc.

C. A. A. A török nők helyzetére vonatkozó megfigyeléseit általában véve helyesek, de oly közismert dolgokat mondanak el, a melyeket nem érdemes újra meg újra elmondani. Csakke ezért nem közölhetők.

Hazug mosoly. Csinosan esengő, kerek kis vers, de oly nagy a közlére váró versek mennyisége, hogy aligha kerülhetjük sorra. Különbön azóta időszerűségéből is vesztett.

A kit szeretsz, szeresd egészen, stb. Meleg érzésű, gondolkodó ember kezéből származnak e versek, de nem költőtől, a ki új, szokatlan, meglepő s mégis az igazság erejével megragadó dolgokat tud mondani művészi formában.

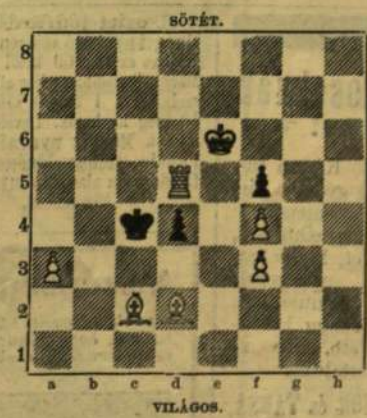
Epizód. Bizonyos ügyességgel van megírva; a szégyen, rongyos szidó-fű sorsát azonban nem rajzolja elég életteljes vonásokkal arra, hogy mélyebb érdeklődést keltsen.

Regény. Homályos is, döcögős is s nem is mond olyan érdekes dolgok, a mit érdemes volna elolvasni.

Nem köztétők: Tavasi virághullás. Az első ibolya. Kezdo köztétők jól ismert témái, jól ismert variációkban. — Egy fiatal apácához. Csupa szentimentalizmus, a szívben s az agyban semmi gyökere. Eljegyzésre. Vagy nem igazi a bánat, vagy nem költő, a ki érezte. — Enyészet. Ugyanaz szól erre is. — Mint napnyugta után. Idéltetor. Nincs mondani valója s ezért nem is mondhat érdekeset. — Versírás. Egyedül. Lehullt szirmok. Routine, az van bennük, de egyéb sincs. A mi mértékünknek alatta állnak.

SAKKJÁTÉK.

2384. számú feladvány Koltz és Kockelkorn-tól.

Világos indul s a negyedik lépésre matot mond.

A 2369. sz. feladvány megfejtése Lindquist C. E.-től.

Világos. Sötét. Világos. a. Sötét. 1. Vg5-g4 --- Kc5-b6 (a) 1. --- d6-d5 (b) 2. Vg4-g1 + t. sz. 2. Vg4-b4 + lép 3. Vg1-d4 v. 3. d2-d4 mat.

1. --- Ha3-t. sz.(c) 1. --- f7-f6-f5 2. Vg4-c4 + stb. 2. Fe1-f2 + stb.

Helyesen fejtették meg: Budapesten: K. J. és F. H. — Andorfi S. — Kovács J. — Gómszky J. — Németh Péter. — Bakonyzentársaság. — Szabó János. — Fekert: Kintzig Bóbert. — A neti sakk-kör.

KODAK ajándékok 1904-re. Arjegyzék ingyen és bérmentve valamennyi árusítónál.

Csapó-táskák 3 és 3A, eltávolítható előrészzel és önműködő zárral. Seed szárazlemezek. A világ legjobb lemezei. Kodak-platin-papiros. Valódi platinpapir, határtalan tartósságu. Önszínületező Salio-papir, szükségtelemre teszi az aranyfürdőt. Kodak Ltd. Wien, I., Graben 29.

KÉPTALÁNY. A 'Vasárnapi Ujság' 21. számában megjelent képtalány megfejtése: Balaton-Földvár.

Felelős szerkesztő: Nagy Miklós. Szerkesztőségi iroda: Budapest, IV., Kaplony-utca 9.

Salvator Természetes vanessza Lithion-forrás kitűnő hatású. Budapest, főraktár Kécskuty L. urnál.

Borszéki gyógy-Borvíz HAZÁNK BÜSZKESÉGE. Ki súlyt helyez arra, hogy egészséges maradjon, az igyék borszéki gyógy-borvizet.

Borszék gyógyfürdő MAGYARORSZAG PARADICSOMA.

Ki súlyt helyez arra, hogy egészséges, ifjú frissesége megmaradjon, szüntelen, az jövője Borszék, az egészségnek, az újizületésnek forrásaihoz. Gyógyító tényezők Borszéken: Magas fekvés (900 méter magasan fekszik, fenyő-és-erdőben). Tiszta, portól mentes levegő. Szénsavban gazdag vasas ivóforrások. Szénsavval telített hideg lobogófürdők. Kitűnő vasas lápfürdők. Melegített szénsavas kádfürdők. Hideg vízzel gyógyító intenzív. Massage. Villamosítás. Tej- és savkúra. Terraintúra.

PURGO. POLGÁR SÁNDOR orvosi mű- és közzeszeremél Budapest, VII., Erzsébet-körút 50.

ELSŐ MAGYAR ÜVEGGYÁR RÉSZVÉNYTÁRSASÁG 10406 Budapest, V., Ferencz József-tér 3 (Füredő-utca sarkán).

A Kalap-király 10379

3, 4, 5 koronás különlegességekben elismert specialista. Kossuth Lajos-utca végén, Eskü-út, Klotild-palota.

Testesség, Kövértestűség.

Hogy nyúlánká legyünk a nélkül, hogy az egészségünknek ártson, használjuk a **Pilules Apollo-t**, mely tengeri növények alapján van előállítva és párisi orvosok által jóváhagyva.

E könnyen betartható gyógyszer elhajtja a túlságosan embonpoint csalhatatlanul és biztosítja rövid idő alatt a kövértestűség gyógyulását mind a két nemnél.

Ez a titka minden elegáns hölgynek, ki nyúlánk és fiatalos alakját megakarja őrizni. Egy üvege ára utasítással együtt K 6.45 bérmentve, utánvételt K 6.75.

J. Ratié, Pharmacien, 5, Passage Verdeau, Paris (9e).

Raktár Berlinben: B. Hadra, gyógyszerész, Spandauerstrasse 77.

Ausztria-Magyarországban: Török József gyógyszerész, Budapest, Király-utca 12. 10467

Carmen Sylva-krém és szappan

Chapó Iván, Resicza, Fő-tér 37.

Készítménye felülmulthatatlan szer

szeplő,

pörsenések,

pattanások,

10458

májfoltok, ráncos bőr, himlőhelyek, az orr és arcvörössége ellen, az arcbőrt fiatalos üdévé és káprázatosan fehérre teszi. Raktár van belőle minden gyógyszerárban, ahol pedig nem kapható, ott forduljanak közvetlenül a készítőhöz, ne fogadjanak el utasítást, hanem kérjék Chapó gyógyszerész Carmen Sylva krémjét és szappanját.

Rozsnyay vasas china bora.

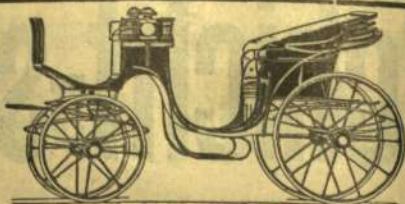
A Rozsnyay-féle vasas china bora egyike a legelterjedtebb és leghatásosabb gyógyboroknak. Magyar édesborral készítve, a külföldi készítményekkel nemcsak kiállítja a versenyt, hanem azokat felül is mulja. Verszegényeknek különösen ajánlható.

Számos elismerő nyilatkozat. Több kórházban van alkalmazva. 9413

Igen hatásaos vér-szegénység, sápkor, neurasthenia esetei ben. Egy üveg ára 2.40 kor. Egy 6 üveget tartalmazó postaláda 12.12 kor. franco küldve.

Főraktár Budapestben: Török József gyógyszerárban.

Továbbá a készítőnél: Rozsnyay Mátyas gyógyszerárban Aradon, Szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerárban.

10283

ZSIGMONDI KÁROLY kocsigyártó, B. ádapest, IX., Imre-utca 3. a központi vásárcsarnok mögött. Árjegyzékét ingyen és bérmentve küld. Múzeum-körúti raktárát beszűntette. Használt kocsikat becserél, javításokat elfogad.

Ha szép akar lenni,

Végh nével ellátott Angyal-krémet vegyen, mely egy tégely elfogyasztása után eltűntet szeplőt, májfoltot, pattanást, himlőhelyet, vörösséget, arcvörösséget, korosabb hálgyeknél kismítja a ráncokat, miáltal megakadályozza a vénülést. A kinek tiszta arca van és állandóan használja a VEGH-féle...

ANGYAL-KRÉMET, az biztosítja van minden arcbetegségek ellen. Egy tégely 1 koronáért kapható az „Angyal” gyógyszerárban Szolnok, Laktanya-körút.

VASÁRNAPI UJSÁG

25. SZ. 1904. (51. ÉVFOLYAM.) SZERKESZTŐ: NAGY MIKLÓS. FŐMUNKATÁRS: MIKSZÁTH KÁLMÁN. BUDAPEST, JUNIUS 19.

Előfizetési feltételek: VASÁRNAPI UJSÁG és POLITIKAI UJDONSÁGOK (a VII. évfolyamúval együtt) egész évre 24 korona, félévre 12. Csopán a VASÁRNAPI UJSÁG egész évre 16 korona, félévre 8. A POLITIKAI UJDONSÁGOK egész évre 10 korona, félévre 5. KISIRÁDI előfizetéseket a postai megjelöléssel utalják meg a postafiókba.

GRÓF TISZA LAJOS EMLÉKSZOBRA.

SZEGEDNEK a huszonöt év előtti pusztulásból való újjáéledése s azóta végbement föllendülése első sorban gróf Tisza Lajos nevéhez fűződik s e miatti halálját fejezte ki az immár felvirágzott város, midőn újjáalkotása vezetőjének szobrot állított legszebb terén, a Széchenyi-téren.

A mily párját ritkító volt a pusztulás, melyet a szegedi árvíz okozott, oly nagy, hazai viszo-

nyaink közt páratlan volt a munka, melyet gróf Tisza Lajos mint szegedi királyi biztos végzett. Romba dőlt, szörnyű nyomorba süllyedt várost talált hivatala elfoglalásakor s nagy arányokban kiépített, a jövő fejlődésnek föltételeivel ellátott várost hagyott el, aránylag rövid idei működésének befejezése után. Hogy mekkora akaraterő, munkaképesség, teremtő szellem kellett e munkához, arról beszélnek Szeged pompás utcái díszes házsoraikkal, figyelmeztetve rá, hogy csakugyan be van váltva a

királyi szó: «Szeged szebb lesz, mint volt.» Az eredmény azonban még nem teljes mértéke Tisza Lajos munkájának, hozzá kell számítani azokat a nehézségeket is, melyeket a természet, a közállapotok s a nép konzervatív hajlama támasztottak, számításba kell venni azt a módot, a hogy Tisza minden akadályt legyőzve, a saját hajthatatlan akarata szerint elvégezte feladatát.

Nemcsak házakat és gátakat kellett építenie, nemcsak külső képét átalakítania a vá-

GRÓF TISZA LAJOS SZOBRA SZEGEDEN. — Padra János szoborműve. Keglóvich Emil fényképe.

MAGYARHON ELSŐ, LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNÉVŰ ÓRAÜZLETE.

Alapított 1847.

Brausweller János

Szegeden. Cs. és kir. kiváltsággal rendelkező, székely- és művészi feladatokat a nemzeti ingáczárának stb. stb.

ÓRAK, ÉKSZEREK 10-ÉVI JÓTÁLLÁSSAL RÉSZLETFIZETÉSRE

Képes árjegyzék bérmentve. Javítások pontosan eszközöltetnek.

Főhercegi Szt. Margitszigeti gyógyfürdő BUDAPEST.

Nyári és téli gyógyhely.

43-3° C. kénes hévforrás, Thermal, iszap-, villamos-fény-, mester-séges szénsavas-, forrólag-, mindennemű gyógy- s edző (Kneipp) fürdők. Svéd gyógytorna-terem. Napfürdő. 150 holdas árnyékos sétakert. Csúsz-, köszvény-, ischias, izületi bántalmak, emésztő-, szervi bajok, szívbetegek, vesebántalmak, vészegényesség, ideggyengeség ellen.

Szt. Margitszigeti üdítőviz

elsőrangú szénsavval telített ásványviz. 10434

SCHÖNWALD IMRE arany- és ezüstékszer-gyáros és órásmester, Pécs 122.

Amerikai talisman gyűrű csoprásként, gyönyörű kiállításban, 14 karátos aranyból 9 korona.	Nagyon divatos alakú, valódi 14 karátos aranygyűrű, 2 nemes opállal ékítve 16 korona.	Igen érdekes és nemes izlésű, valódi 14 karátos aranyból 28 korona.	Legújabb francia kivitelű női gyűrű, rubin, smaragd és gyémánttal dusan kirakva 135 k.	Gazdagon kirakott brillians gyűrű, a közepén smaragd v. rubin 300 korona.	Valódi 14 karátos arany gyűrű dombori kivitelben szabókézi munka, 8 koronától 30 koronáig. Vésés ingyen eszközöltetik.
Ódvőse gyűrű, nagyon kedves alakú, valódi türkisz vagy opállal díszítve, tömör, finom aranyból 10 korona.	Csinos női gyűrű 3 nemes opállal, nagyon szépen ki-dolgozva, 14 karátos tömör aranyból 14 korona.	Ideál, a legkedvesebb alakú női gyűrű 1 brillian és 1 saphirral, tömör 14 kar. aranyból 14 korona.	Gyönyörű művi és legszebb ragyogású brillians gyűrű, 4 nagyobb és 9 kisebb kövel 250 korona.	Remekül ragyogó brillians gyűrű a legszebb párizsi kivitelben, 3 keleti rubinnal vagy smaraggal 400 korona.	Remekül ragyogó brillians gyűrű a legszebb párizsi kivitelben 300 korona.
Igen szép kivitelű női gyűrű, színes kövel és igaz gyöngy-gyel ékítve 12 korona.	Valódi ezüst gyűrű, mely egy ragyog mintha a legszebb gyémántokkal lenne kirakva 2 kor.	Meglepő szép kivitelű párizsi gyűrű rubin vagy saphir és brilliansokkal 280 koronás.	Egy nagy igazgyöngy és brilliansokkal dusan kirakott angol női gyűrű 300 korona.	Legszebb ragyogó brilliansokkal dusan kirakott legújabb párizsi női gyűrű 440 korona.	Egy nagy brillians és rubin, a többi kis brilliansokkal ékített, legújabb gyönyörű kivitelű gyűrű 360 korona.

A drágakövek valódiságáért Kezeskedve!
Mindegyik gyűrűhöz egy nagyon csinos tok adatik. — A gyűrűk tetszés szerinti bőségben szállíthatnak. 10382